

Přílohy

Příloha č. 1 – Životopis (dokument)

Ž i v o t o p i s

Pocházím z osmičlenné rodiny. Můj otec, vyučený knihkupecký příručí, pracoval u fy J.R.Vilímek plných pedasát let; do důchodu odcházel jako disponent tohoto nakladatelství. Matka byla v domácnosti a vzhledem k početnosti naší rodiny jsme žili ve velmi skromných poměrech.

Otec se o veřejný a politický život nezajímal. V politice viděl čachrářství a špínu. Členem národně demokratické strany se stal spíše na přání svého šéfa. Avšak v roce 1937 z této strany vystoupil. A teprve v lednu 1948, jako 74-letý důchodce vstoupil opět do politické strany, do KSČ. Matka se o politiku nikdy nezajímala a teprve v lednu 1948, v 67 letech vstoupila společně s otcem do KSČ. Po roce 1945, už jako důchodce, se otec opět zapojil do práce a působil ve Státním zemědělském nakladatelství až do své smrti v r.1958 /84 let/; matka zemřela v téže roce /77 r..

Způsob apolitického života naší rodiny se přirozeně odrážel v myšlení mém i mých sourozenců. Nejstarší sestra Anna, byla učitelkou /zemřela v r.1937/, druhá nejstarší, Libuše, byla po roce 1945 sekretářkou Zemědělských novin, zemřela na rakovinu v r.1953. Obě nebyly nikdy politicky organizované. Třetí sestra, Věra /doc. RNDr.CSc./ vstoupila v r.1945 do sociální demokracie a sloučením obou stran přešla v r.1948 do KSČ, podobně jako nejmladší bratr Přemysl, který je jako důstojník pedagogem VAZ v Brně. /Sestra Věra působí na pedagog.fakultě KU/. Nejstarší bratr Břetislav je členem KSČ od r.1945 a pracuje v ústředí výkupu.

Můj politický vývoj probíhal obdobně jako u mých sourozenců. V mládí jsem se o politiku nezajímal. Všechny volný čas jsem věnoval závodnímu plavání, v němž jsem dosahoval slušných výsledků i několika rekordů. Tehdy jsem se seznámil s Erantiškem Mikšovským, zakládajícím členem KSČ, který byl plavčíkem v YMCA. Při denním styku jsem si jej velice vážil jako nesmírně čestného člověka, který měl na mě značný vliv. /Za války patřil F.Mikšovský k předním činitelům ilegálního odboje KSČ v Praze/. V plaveckém klubu AC Sparta jsem byl rovněž tiskovým referentem a psal jsem o plavání články téměř do všech pražských novin. Při této příležitosti

jsem se seznámil a PhDr. Jaromírem Hořcem, který psal články o košíkové. Ten byl v době okupace napojen na ilegální komunistické hnutí mládeže, vedené pozdějším prvním předsedou SČM /ČSM/ Václavem Koutným a získal i mě pro práci v ilegální organizaci.

V roce 1942 jsem byl /celý můj ročník a několik dalších ročníků/ nasazen na práci do Německa. Nejprve jako pomocný dělník u fy Kreuzer v Bad Wörishofenu v bavorském předalpi. Později u neteře stavitele, která vlastnila lázeňský podnik, jako plavčík. Na podzim 1943 jsem byl přeložen jako plavčík do městských lázní v Linci. V Linci pracovalo tehdy několik tisíc Čechů. U mne v lázních se vytvořilo jakési centrum pro výměnu zpráv ze zahraničního rozhlasu. Tím postupně vzrůstalo uvědomění. V září 1944 po bombardování Lince, kdy vyhořela i kartotéka nasazených cizinců, jsem se ilegálně vrátil do Prahy, kde jsem až do konce války byl tzv. načerno. Tehdy jsem se už plně zapojil do ilegální skupiny Václava Koutného, který byl vedoucím ilegálních organizací komunistické mládeže. Později v březnu 1945 se z naší skupiny utvořil Ústřední ^{nár.} výbor mládeže. Po celou dobu jsme vydávali rozmnožené letáky, v nichž jsme mládež vyzývali k odboji, seznamovali ji s ideály komunismu a propagovali Sovětský svaz. Ještě v roce 1944 jsme si v ilegalitě ustavili redakci, která 5.5.1945 obsadila tiskárnu býv. nacistického deníku "Der neue Tag" a počínaje ráno 9.5.1945 začala vydávat Mladou frontu. Hořec byl šéfredaktorem listu, já odpovědným redaktorem a vedoucím sportovní rubriky. V revolučních dnech 1945 jsem pracoval také v tiskové komisi České národní rady. Dne 10.5.1945 jsme založili v místnostech Mladé fronty SČM, později ČSM.

V Mladé frontě jsem setrval až do r. 1956, kdy jsem na žádost Čs. televize přešel do této instituce jako vedoucí tělovýchovné redakce a působil jsem zde i jako režisér. V roce 1958 jsem se stal hlavním redaktorem politicko-zpravodajského programu. Brzy po svém přechodu do Čs. televize jsem byl zde zvolen za předsedu ZO KSČ a později CZV KSČ. Tuto funkci jsem jako dobrovolný funkcionář zastával až do svého přechodu na fakultu.

Při vzniku Institutu osvěty a novinářství UK mě žádal děkan fakulty, abych přešel na fakultu. Pedagogická práce mě lákala. Vedení Čs. televize mě nechtělo uvolnit, ale po delším jednání přece svolilo s tím, že budu mimo práci na fakultě působit alespoň jako režisér Čs. televize, s čím vedení fakulty vyslovilo souhlas.

Mně to umožnilo vzácnou syntézu spojit teorii s praxí a obojí mi vzájemně pomáhá.

Od června 1961 jsem se stal odborným asistentem Institutu osvěty a novinářství. Od roku 1963 vedoucím katedry teorie novinářského tisku, rozhlasu a televize. Od r.1966 po sloučení dvou kateder vedoucím katedry publicistiky.

Pokud jde o odborný růst, po vychození nižší střední školy jsem se vyučil obchodním příručím v obchodě se sportovními potřebami. Potom jsem absolvoval obchodní školu s vyznamenáním. Od roku 1954-59 jsem absolvoval rovněž s vyznamenáním obor novinářství-čeština na filosofické fakultě KU. V r.1963 jsem dokončil aspiranturu úspěšně složenými zkouškami z kandidátského minima a obhájením kandidátské práce. 1.10.1964 jsem byl /po předložení rozsáhlé habilitační práce a úspěšné habilitaci/ jmenován a ustanoven docentem fakulty osvěty a novinářství pro obor teorie novinářství. V současné době jsem vedoucím katedry televize fakulty sociálních věd a publicistiky KU, kde jsem byl v lednu 1970 zvolen děkanem fakulty.

V Čs.televizi jsem byl předsedou CZV KSČ 1956-1960.

V období 1961-68 jsem byl po tři období předsedou FO KSČ /1963-65, 1966-67/. Ačkoliv jsem nebyl organizací ZO KSČ navrhován na jaře 1968 do vysokoškolského výboru KSČ, propašoval mě odstupující tajemník s.Dědič do kandidátky a řekl mně, abych, pokud budu zvolen, funkci přijal, aby tam, jak podotkl "byli také slušní lidé". Přes značný počet hlasů proti, jsem v březnu 1968 ještě do VV KSČ zvolen byl. Měl jsem značně odlišné názory než vedení VV KSČ, což mj.prokazovaly i mé veřejně publikované články i má vystoupení na fakultě. Činnost všech členů VV KSČ byla podle rozhodnutí MV KSČ přešetřena. Většina byla navržena k disciplinárnímu řízení. Patřil jsem mezi málo těch, u kterých byl jiný závěr: doslovně u mě: "Může vykonávat jakoukoliv státní a stranickou funkci".

Leden 1968 jsem uvítal jako možnost odstranění nedostatků ve stranickém a společenském životě. Další vývoj mě však velmi znepokojoval a od března 1968 jsem měl vážné výhrady k tehdejšímu dění a vývoji. To mně přinášelo řadu nesnází na fakultě/požadoval radikální skupiny studentů, abych opustil fakultu apod./, takže katedra publicistiky, kde se soudruzi ke mně chovali čestně,

musela mi několikrát vyslovit důvěru, aby mě ochránila, zejména proto, že jsem se dostával do konfliktů s tehdejším děkanem fakulty prof. Barešem, který mě soustavně napadal. Akce proti mně se stupňovaly začátkem července 1968, kdy jsem uveřejnil v Rudém právu seriál "Hledání pravdy", kde jsem poukazoval, že v ČSSR jde o pokusy zvrátit socialistické zřízení a že se zneužívá rehabilitací k oprašování lidí, kteří se proti socialismu provinili. Dále seriál pojednával o špionu Vl. Veselém, který se vydával za oběť padesátých let v časopisu Reportér a v Mladém světě.

Odhaloval jsem v seriálu jeho lícoměrnost na poukázal jsem na fakt, že jde u nás za pomoci zahraničím rozvědek o svržení socialistického zřízení.

Akce na fakultě proti mé osobě vyvrcholily v květnu 1969, kdy mé jméno bylo zveřejněno /spolu s dalšími/ pod výzvou v Rudém právu "Slovo do vlastních řad", kdy jsme odhalovali rozkladnou činnost pravicových exponentů v hromadných sdělovacích prostředcích. V té době se objevovaly na chodbách fakulty plakáta se šibenicí pro mne.

V době, kdy pracovníci Čs. televize odmítali pracovat pro konzolidaci, jsem dělal režie přímých přenosů /projev s. Husáka v ÚKD, červen 1969, v Parku J. Fučíka, srpen 1969, později ze XIV. sjezdu KSČ v r. 1971/. Po dobovém plánu ÚV KSČ 1969 jsem vytvořil jako autor i režisér v Čs. televizi řadu angažovaných filmů se snahou otevřít lidem oči. Byly to zejména tyto filmy: "A léta běží, vážení" /o politickém hochštaplerovi Kadlčákově/, "Vlastenci bez masky" srpen 1969, "Odkaz 17. listopadu" /1969/, "Causa Jan Masaryk" prosinec-březen 1969-70, "Komunistka" /Emanuel Famíra 1970/, "99 podpisů" /Fragováci 1970/, "Volá Praha" /k oslavám 5.-9. května, film o sovětských jednotkách z Milovic, v němž vystupovali sovětské vojáci a důstojníci, kteří osvobodili ČSR 1945 a přišli k nám v jednotkách sovětské armády 1968, "Akce Semily" 1970, "Vražda na pokyn" /polit. vražda v Babicích 1970/ a další.

V roce 1966 mě vyšla kniha "Dirigent zákulisí", v níž jsem odhaloval pletichy CIA v ČSSR i nebezpečí jejich snahy rozložit socialismus v ČSSR zevnitř. 1967 jsem napsal knihu "Kancelář zemřel první", v níž jsem analyzoval výboje nacismu v Evropě a obsazení Rakouska 1938, v lednu 1972 mně vyšla kniha "V zemi krále králů"

/spoluautor Josef Šebesta/ o Etiopii. Koncem roku 1971 a začátkem roku 1972 jsem publikoval v Rudém právu "Rozhovory s Američanem", "Rozhovory o rozděleném světě" a v Tribuně "Když se sundá poklička" - byly to rozhovory s americkým advokátem Markem Lanem a anglickým spisovatelem Jamesem Aldridgem o americkém a anglickém imperialismu.

V roce 1970 jsem dostal výroční cenu Čs. televize za angažovanou publicistiku /Kadlčák, Vlastenci bez masky/, Causa Jan Masaryk, Komunisti, Volá Praha, 99 podpisů aj./

Od ÚNV Praha jsem dostal v r.1970 vyznamenání za zásluhy o hl.město Prahu.

Ke dni tisku 1970 jsem obdržel státní vyznamenání "Za vynikající práci" a v r.1971 pamětní medaili KSČ k 50.výročí, koncem 1971 uznání OV KSČ Praha 1, za pomoc při předvolebních akcích.

Pohovorová komise MV KSČ mně v dubnu 1970 navrhla výměnu členské legitimace KSČ.

Od 1.září 1972 byl jsem jmenován řádným profesorem pro publicistiku.

Praha, 29.9.72

Prof. PhDr. Miroslav Hladký, CSc.

ARCHIV VEZPEČNOSTI
Zrušen stupeň utajení (svazku/dne 1.12.2018)
ustanovení § 157 odst. 3 zák.č. 311/2000 Sb.

Příloha č. 2 – Návrh na funkci informátora (dokument)

Souhlasím :

V Praze dne 16. srpna 1954

.....

..... 16. 8. 54.

Náčelníku VI. odboru
s. n. p. o. S t u p k o v i

*ai jehy kromě y kladu
řádky !*

Věc: Návrh na získání informátora H l a d k é h o Miroslava,
krycím jménem "Hádka"

Já, podporučík B o r o v i č k a
Rudolf, náčelník 2. oddělení, VI. odboru Správy I, MV

předkládám :

Návrh na získání jako informátora "Hádka"
nar., 2.3.1919 v Praze, čl. stát. příslušníka, české národnosti,
bez vyznání, ženatého, otce 3 dětí, původním povoláním obchodní
příručí, zaměstnaným v Mladé Frontě jako vedoucí tělovýchovného
a branného oddělení v Praze II, Panská 8, bytem Praha 8 - Střížkov,
K lipám 25/61, telefon 847-71. Člen KSČ od 9.5.1945. Z cizích
jazyků ovládá německy, částečně anglicky a rusky.

Odůvodnění :

Jmenovaný jako sportovní redaktor Mladé
Fronty zúčastňuje se zahraničních zájezdů sportovních výprav. Tento
měsíc jede opět do Švýcarska na mistrovství Evropy v lehké atletice.
Čsl. výprava včetně funkcionářů a novinářů bude čítat 65 osob. Na-
vrhují získat "Hádka" pro spolupráci jako informátora. Má zpra-
vodajské schopnosti a zná celou řadu zahraničních novinářů.

Jeho úkolem bude typování zahraničních
novinářů event. funkcionářů, všímání si případných styků s emigrací
a emigrantů samotných. Mimo toho bude využit ke krytí legalisace
kádrového příslušníka.

K jeho osobě jsem zjistil :

Jmenovaný pochází z rodiny obchodního
příručího. Otec byl členem soc. dem. a do strany KSČ vstoupil po
r. 1948. V současné době je zaměstnán jako administrativní úředník
v nakl. Brázda. Matka je v domácnosti. Za první republiky bezpartijní
a od r. 1948 členka KSČ. Jmenovaný má 4 sourozence

Po vychození obecné a měšťanské školy vstoupil do učení ~~na~~ navštěvoval obchodní školu. Po vychození školy byl obchodním zástupcem s toaletním papírem u fy. Feil Strašnice a později nastoupil k firmě Páek, velkoobchod s vinem ve Vysočanech jako kancelářská síla. Po likvidaci této firmy v r. 1939 /židovská/ neměl do r. 1942 stálého zaměstnání. V r. 1942 byl nasazen do Německa - Linze, kde nejdříve pracoval jako zedník a přes letní sezonu dělal plavčíka. Po skončení sezony pracoval jako hotelový sluha. V létě 1943 byl opět plavčíkem. Na podzim 1944 po velkém náletu na Linz utekl do Prahy, kde se zdržoval do r. 1945 tajně.

Jmenovaný nebyl za první republiky ani po dobu okupace členem žádné politické organizace. Za okupace jako sportovec byl členem Kuratoria.

Lustrací jako osoby bylo zjištěno, že bylo proti němu vedeno trestní řízení podle dekretu č. 138. Toto řízení bylo zastaveno, jelikož z obvinění mu bylo pouze dokázáno, že byl členem Kuratoria. Dále bylo zjištěno, že jmenovaný jako zodpovědný redaktor nechal uveřejnit 4.8.1949 ~~je~~ závadný článek "Socialistická smlouva Pragováků".

Kádrovými posudky je hodnocen jako politicky vyspělý, pracovně dobrý, iniciativní, zodpovědný.

Jmenovaný v r. 1943 se oženil s jistou Mervartovou. Po šestiletém manželství se rozešel s ženou /měl s ní tři děti/ a oženil se po druhé a vzal si děvče o 14 let mladší. Povahově se projevuje jako člověk ješitný, drzého vystupování, ziskuchtivý.

Způsob získání :

Za jmenovaným dojde orgán

VI. odboru do Mladé Fronty, Panská 8, nechá si jej vyvolat vrátným, představí se mu jako orgán MV a požádá jej o důvěrný rozhovor a poučí jej o mlčenlivosti. Sjedná s ním schůzku a to buď ihned neb dle dohody do předem sjednané intervenční kanceláře MV /kachlíkárna/. Provede jeho otypování a doprovázení k následujícím bodům :

1. Důvod rozchodu s první manželkou
2. Jaké funkce vykonával v Kuratoriu

5. S kým se stýkal v plaveckém klubu, jehož byl členem
6. Co bylo za závady v článku "Socialistická smlouva Pragováků"
7. S kým se stýkal a stýká v Mladé Frontě
8. Co je mu známo o býv.šéfredaktorovi Svobodovi
9. Kdo z jeho známých redaktorů je v zahraničí a co o nich ví.
10. Kam předal materiál o bůnkrech který ~~je~~ získal ve Švédsku.
11. Jak hodnotí zájezdy do zahraničí a co je mu konkrétně známo o emigraci.

Při prověřování jednotlivých bodů postupovat podle situace, a se zaměřením pro spolupráci. Na druhý den sjednat schůzku a provést pohovor se zaměřením k získání pro spolupráci. Podepíše-li slib bude provedena instruktáž z hlediska obrany výpravy a sjednána třetí schůzka na které bude předán kádrovému příslušníku. V instruktáži bude řádně poučen o mlčenlivosti a konspiraci a spolupráce mu bude řádně vysvětlena.

V případě, že se nebude jevit jako vhodný typ event. odmítne-li spolupráci, podepíše slib mlčenlivosti s náležitým poučením o následcích kdyby došlo k vyzrazení hovorů s org.MV.

ppor. B o r o v i č k a

ppor. Borovička

1, Je nutné jeho získání?

2, Po otypování sehnat se s ním hovořit a vyjednat otypování

3, Pak rozhodneme o jeho získání


por. Jovský

Příloha č. 3 – Plán výchovy informátora (dokument)

V Praze dne 30. 1. 1974

S c h v a l u j i :

Přísně tajně


n.č. 00- I. S FMV Praha
pplk. D o u d a J o s e f

Plán výchovy IS -ALTMANA č. sv. 45324

Při výchově ALTMANA je sledován následující cíl :

1. Vychovávat z ALTMANA politicky vyspělého třídě uvědomělého a aktivně politicky angažovaného spolupracovníka, zejména jej vést k angažovanosti prostřednictvím tvorby krátkých filmů a literární tvorby.
2. Vstěpovat ALTMANOVÍ solidní vztah ke spolupráci s orgány MV, podle politických potřeb jej pověřovat publicistickým zpracováním podkladů z hlediska aktivních opatření s tematikou NSR a Rakouska, k problémům antikomunismu, ideodiverse a imperialismu.

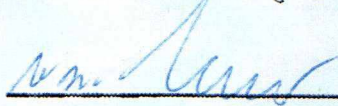
Ke zvýšení kvality ideospolupracovníka :

- v rámci schůzek s ideospolupracovníkem pěstovat u něho dobrý vztah k rozvědce
- vést jej k dodržování zásad konspirace při schůzkách a při plnění úkolů

V Praze dne 30. 1. 1974

S c h v a l u j i :

Přísně tajně


náč. OO- I. S FMV Praha
pplk. D o u š a J o s e f

Plán výchovy IS -ALTMANA č. sv. 45324

Při výchově ALTMANA je sledován následující cíl :

1. Vychovávat z ALTMANA politicky vyspělého třídně uvědomělého a aktivně politicky angažovaného spolupracovníka, zejména jej vést k angažovanosti prostřednictvím tvorby krátkých filmů a literární tvorby.
2. Vstěpovat ALTMANOVÍ solidní vztah ke spolupráci s orgány MV, podle politických potřeb jej pověřovat publicistickým zpracováváním podkladů z hlediska aktivních opatření s tematikou NSR a Rakouska, k problémům antikomunismu, ideodiverse a imperialismu.

Ke zvýšení kvality ideospolupracovníka :

- v rámci schůzek s ideospolupracovníkem pěstovat u něho dobrý vztah k rozvědce
- vést jej k dodržování zásad konspirace při schůzkách a při plnění úkolů

- zvyšovat morálně politické kvality ALTMANA
- vést ALTMANA k samostatnému zpracování poznatků státobezpečnostního charakteru

Vypracoval:

mjr. Dlouhý

pluby

ARCHIV BEZPEČNOSTNÍCH SLUŽEB
Zrušen stupeň utajení (svazku) dne 1.1.2008 podle
ustanovení § 157 odst. 3 zák. č. 121/2005 Sb.


Příloha č. 4 – Plán spojení s informátorem (dokument)

Oblastní odbor I. správy FMV
Praha

Dne 4. 2. 1974

Přísně tajně

Schvaluji :


náč. OO- I. S FMV Praha
pplk. Douša Josef

Plán spojení IS - ALTMAN č. sv. 45324

1. Osobní spojení :

Řídící orgán udržuje osobní styk s IS- ALTMANEM.
schůzky jsou plánovány a prováděny ve veřejných
místnostech, ALTMAN zná řídícího orgána pod jménem
LANGR .

2. Mimořádné spojení :

Při ztrátě plánovaného spojení pro obnovení osobního
styku telefonem.

- Od řídícího orgána na spolupracovníka do zaměstnání
228441/288, do bytu 752931.
- Od IS ALTMANA na řídícího orgána 243431.
ALTMAN je poučen a nevolá v přítomnosti další osoby.

3. Heslo pro spojení :

Pro nutný případ s ALTMANEM dojednáno heslo pro osobní kontakt dalším pracovníkem MV.

ŘO: "Mám Vám vyřídít pozdrav od s. LANGRA z Mladé Fronty".

IS: "On tam ještě pracuje?"

ŘO: "Ne, nyní nastupuje do Světa sovětů".

mjr. Dlouhý /

Dlouhý

ARCHIV BEZPEČNOSTNÍCH SLOŽEK
Zrušen stupeň utajení (svazky) dne 1.1.2008 podle
ustanovení § 157 odst. 3 zák. č. 41/2005 Sb.

Příloha č. 5 – Vyhodnocení spolupráce s informátorem (dokument)

Oblastní odbor I. správy FMV
Praha

Dne 11. 2. 1974

Vyhodnocení spolupráce IS- ALTMANA č. sv. 45324

Návrh na získání ALTMANA ke spolupráci s orgány MV byl schválen v r. 1954. Od uvedené doby byli na styku s ALTMANEM různí pracovníci rozvědky a kontrarozvědky. Materiál není ve svazku dochován. Aktivní styk s ALTMANEM udržovali pracovníci odboru aktivních opatření. Po určitou dobu byl ve styku s ALTMANEM zrádce BRICHTA, který prováděl s ALTMANEM aktivní opatření k Rakousku (napsal knihu " Dirigent v zákulisí ") na podkladě materiálů rozvědky.

Pokud jde o poznatky ke zrádci BITMANOVI byl ALTMAN vytěžován s. Kainarem ve spolupráci s odborem inspekce.

Nový agenturní svazek na ALTMANA byl založen 2. 4. 1970 pracovníkem I. S FMV 37. odboru po linii NSR s. Kainarem, který ALTMANA řídil do r. 1972. V r. 1972 byl svazek postoupen Oblastnímu odboru Praha a ALTMANA řídí s. Dlouhý.

V r. 1970 a 1971 byl ALTMAN zaměřován ve spolupráci s odborem inspekce na objasňování soukromých vztahů zrádce BITMAN. Dále byl velmi aktivně využíván k vnitřnímu zpravedajství na objasňování názorů, činnosti a záměrů pravice ve sdělovacích prostředcích zejména v čsl. televizi a novinářské fakultě. Poznatky byly

konkretní a kvalitní, byly postupovány odboru INFO a podstatnou měrou přispěly ke konsolidování poměrů v uváděných institucích.

V r. 1972 a 1973 byl ALTMAN využíván ke svým stykům a to jak z vnitřních bází tak i k cizincům. Bylo s ním organizováno několik aktivních opatření. V r. 1973 byl využit k problematice Chile ve spolupráci s 52. odborem vzhledem k tomu, že byl v Chile služebně po dobu asi dvou měsíců, kde se svým štábem pořídil tři krátké filmy, které přispěly k informovanosti o skutečné situaci v Chile. Zpracované poznatky byly postoupeny odboru INFO.

ALTMAN je vhodným spolupracovníkem pro využívání ke zpracovávání a realizaci aktivních opatření. O tom svědčí i formy jeho politické angažovanosti. Po dubnovém plénu ÚV - KSČ v r. 1969 vytvořil řadu angažovaných filmů jako " A léta běží vážení " (o politickém hochštaplerovi KADLČÁKOVI) " Vlastenci bez masky " (srpen 1969), "Odkaz 17. listopadu ", "Causa Jan Masaryk", "Komunista " (E. Famára), "99 podpisů " (Pragováci), "Volá Praha ", (o sovětských vojácích z Milovic), " Akce Semily ", "Vražda na pokyn", (politická vražda v Babicích).

V r. 1972 jsme organizovali s ALTMANEM aktivní opatření formou publikace na námět " Rozhovory s Američanem " a " Rozhovory o rozděleném světě ".

Schůzky s Altmanem jsou prováděny ve veřejných místnostech. Doporučuji jeho zavedení do KB- VELETRHY. Současně doporučuji ponechat ALTMANA dále v agenturní síti.

Vypracoval:

mjr. D l o u h ý

11.2.74

Skubny

Příloha č. 6 – Záznam ze schůzky s informátorem (dokument)

1 odbor správy A

Praha 15.5.1970

28.5.

ALTMAN-záznam ze schůzky.

Dne 14.5.1970 jsem uskutečnil schůzku se spolupracovníkem A LTMANem. Schůzka se konala v restauraci U Supa v době od 17.30 hod do 19.30 hod.

Na schůzce jsme nejprve rozebrali situaci kolem filmu Karty, které nevyjdou. Situaci jsem vyložil v záznamu ze dne 13.5.1970.

Dále mě ALTMAN informoval o situaci na fakultě. Konstatoval, že v současnosti se situace na novinářské fakultě postupně konsoliduje. Odcházejí učitelé, kteří jsou pravícově zaměření, ostatní učitelé i studenti se pozvolna začínají angažovat pro politiku KSČ. V některých případech dochází k vyhrůžkám. Na pr. byvaly vůdce studentů A. KRAMER, který je nyní v disciplinárním řízení, vyhrožoval ALTMANovi tím, že prý jeho postup je nezákonný.

Dále jsem s ALTMANem rozebral případ JANÝR.

V záznamu z března t.r. jsem uvedl, že prof. PAUPIE z vídeňské university předal našemu IS ALTMANovi diplomní práci Přemysla JANÝRA s tím, aby ALTMAN zprostředkoval její překlad do němčiny. Dne 14.5.1970 obdržel ALTMAN dopis od JANÝRA, v němž tento vyslovuje několik požadavků.

- 1/Chce se spojit s ALTMANEM online zprostředkování překladu své práce, kterou zaslal do ČSSR. (Práci mám u sebe).
- 2/Vyžaduje od ALTMANA, aby mu jako děkan fakulty zprostředkoval zaslání diplomu, který nutně potřebuje ke své práci.
- 3/Nabízí čs. tisku některé své články.

Podle souhrnné informace rozvědky o činnosti posrpnové emigrace publikuje JANÝR články k vnitropolitické situaci v ČSSR, podklady k nim mu poskytuje PELIKÁN a pracovníci Svobodné Evropy. JANÝR je čelný exponent čs. soc. dem. v Rakousku, která má úzké kontakty na zástupce dalších soc. dem. kapitalistických států, tedy i NSR.

V této souvislosti ALTMAN navrhl, že by sám odejel do Rakouska, v červnu, nebo v září a kontaktoval PAUPIEho. V souvislosti s tím se naskytá i eventuální možnost přímého kontaktu na JANÝRa.

V této souvislosti jsem s ALTMANem prohodil otázku možného umístění stipendisty na fakultě žurnalistiky ve Vídni, kde studuje i JANÝR. ALTMAN sdělil, že může toto

*Pro mihaku
zpracovat
27.5.*

*pe
3/2.*

*zařít
mohou*

místo stipendisty získat a my je můžeme využít pro naše zájmy.

Dále jsem s ALTMANem projednal otázku možného zlegalizování na jeho orgána, resp. spolupracovníka prostřednictvím fakulty. ALTMAN souhlasil a naznačil zde několik možností, jak by bylo možné pomocí novinářské fakulty a s jeho přispěním zlegalizovat přechod do zahraničně novinářských kruhů. Je to možnost interního studia, dále možnost dálkového studia. Nejvýhodnější v tomto směru je možnost externího studia, kdy posluchač nemusí navštěvovat přednášky a studuje podle vlastního individuálního plánu. Tato možnost je nejvýhodnější pro absolventy některé vysoké školy. Přitom lze studium přerušit a skládat zkoušky libovolně. Tato forma studia trvá 2 roky.

ALTMANa jsem dále zaukoloval k tomu, aby nám předal materiály studentů a profesorů fakulty, kteří chtějí cestovat do kapitalistických zemí, v první řadě do NSR. ALTMAN slíbil, že udělá opatření, aby všechny žádosti o cesty do zahraničí šly přes něj jako děkana.

Závěry:

Případ JANÝR. Po konzultaci se s. Sobotkou navrhuji zaměřit ALTMANa na JANÝRa. Důvodů pro styk s ALTMANem má JANÝR několik (viz záznam a dopis). Je angažován v našem emigrantském posrpnovém hnutí a jako předák soc. dem. má patrně i úzké kontakty na soc. dem. v NSR. Pravděpodobně má i styk se soc. dem. v ČSSR. ALTMAN může při návštěvě Rakouska, kde chce navštívit prof. PAUPIE (jde o předem dohodnutou návštěvu), kontaktovat JANÝRa a vysondovat ho k jeho současnému politickému i osobnímu postavení.

Naskýtá se zde další možnost napojit na JANÝRa čs. stipendistu, jemuž může ALTMAN v Rakousku obstarat stipendium. V této souvislosti je možné uvažovat na př. o našem spolupracovníkovi ZIMÁKovi (Bratislava). Tento stipendista může rozpracovávat i bázi rakouských nebo NSR studentů. Mezi studenty na této fakultě jsou budoucí tiskoví atašé zahraničních úřadů NSR, synové prominentních osobností (na př. synovec Straussé) a j.

Vchoovu k myšlence
A. KANARA

Legalizace pod hlavičkou novinářské fakulty.

Navrhuji ~~xxxxxxx~~ posoudit možnost využití této skutečnosti pro orgány, resp. spolupracovníky s nimiž se počítá ve využití v zahraničně žurnalistické oblasti. Hlavička fakulty, resp. její absolvování formou nástavbového externího studia, bude v, bornou legendou ~~k~~ proniknutí do novinářských kruhů. Tato forma studia je ovšem vyjímečná a může se týkat pouze 1 nebo 2 případů. Dále by bylo nutné obsarat potvrzení na př. MZV, že s danou osobou se počítá ve využití v zahraničně novinářské činnosti, na jehož základě by ALTMAN zařídil přijetí.

Absolvování, nebo zařazení na fakultu prostřednictvím daného postupu, umožňuje logickou legendu pro proniknutí do novinářských kruhů.

Soustředění materiálů osob z fakulty, cestujících do NSR.

Průběžně budu sledovat žádosti o cesty studentů a profesorů do NSR, jejich kontakty a styky v NSR. Tyto materiály budou vyhodnocovány pro získání kvalifikovaných spolupracovníků k rozpracování různých bazí v NSR.

Výdaje: 68 Kčs (večeře, cigarety)

por. Kainar

Kainar

ARCHIV BEZPEČNOSTNÍ SLUŽBY
Zrušen stupeň utajení / svazek 1.1.2005
ustanovení § 157 odst. 3

Příloha č. 7 – Článek Miroslava Hladkého z Mladé fronty (dokument)

VÝKENDY



Kalendář je suchar. Každých čtyřadvacet hodin odhodí jeden listek s číslicí a myslí si, že mu bude věřit. Jakýchpak tisícet letů Věra to bylo!

A bylo to docela prosté. Jan kraťas katyž aluňy slověch chci odolat něco proti našim bratřim, kteří nás tu. Každě se sobě nosil nenovist. Ale co s ním? Jak ji proměnit v čin? Náhoda mě přivedla do ilegální skupiny Václava Koutného. Vasek byl výrobní organizátor. Pod přísmou konspirační propojil řadu skupin komunistické mládeže a dovedl

svědání. Datum bylo stanoveno na společné schůzce stranických, odborářských a mládežnických komunistických zástupců. Souhlasily s ním i ostatní odbojové organizace. Sedmý květen nebyl určen náhodně. Bylo to pondělí. Počítalo se k tomu, že do té doby probíhala příprava představení v továrnách a v pondělí bude veskeré osazenstvo v závodě. Avšak buržoazie se cítila slabá v krámlech; měšťáci se obávali o své pozice. Na poslední chvíli, kdy valiko už bylo rozhodnuto, se chytli honem honem nějak uka-



Jak přišla na svět Mladá fronta



obytelů Prahy k živelnému odporu. Násedně vyvěsovali československé vlajky strážníci německé nápsy a zahájili v první chvíli malo koordinovaný, ozbrojený odpor.

V tu chvíli jsme byli nuceni jednat i my. Také jsme byli o osmáctřicet hodin zaskočení. Ale teď bychom brali situaci takovou, jaká se vytvořila. Zavolali jsme do Der neue Tag. Ředitelé Holmanna, Kamppek a v tu chví-

Soudruh Hudec patřil k nepočteným českým zaměstnancům Der neue Tag. A po zisku dobiti nacistické vlády v pondělí patřil i k členům komunistické buňky, která pracovala přímo pod nosem nacistů. Vysvětlil jsme soudruhu Hudecovi, o co jde, a požádali jsme ho, aby nechal vystrádat hlavičku Mladá fronta. Dohodli jsme že, že jakmile to bude možné, přijdeme do podniku. Hned pátého května bylo ze šes-

vystihnout, co komu sedí, a podle toho rozdělovat úkoly. Já jsem se dostal mezi básníky. Českými jsem žádným básníkem nebyl. Básníci snili. Snili o svém časopisu, ve kterém jednou, až bude u nás zase svoboda, budou tisknout své básně. Já snil o něčem jiném. O novinách, ale na snění nebyla doba. Vasek nás honil: Musíte psát a rozmnožovat letáky! Tak jsme vyráběli letáky. Ano, osvobození přijde z východu! Konec nacistického panství se blížil! Tentokrát se už nedáme oklamat! V naší zemi bude socialismus! Letáky jsme zalepili do obálek a poštou rozestřeli na stovky adres. V propagační komisii nás bylo sedm, sedm kluků a osmnácti do pětadvaceti. Výroba letáku byla našim denním „chlebem“, ale snil jsem nepřestával. Brzy jsme začali svým sním věřit, pravě věřit. Hádali jsme se už o takových detailech, jako by „naše“ noviny byly jistota, jako by měly už zitra vyjít.

Jednou, v suchravý podvečer podzimem 1944, se „redakce“ sešla pod Palackého mostem. Div jsme se nepopáli. Jak se budou noviny jmenovat? „Avantgarda“, „Vpřed“, „Předvoj“, „My 45“, nebo „Mladá fronta“? Každý hojil své. Už sám ani nevím, proč jsme se nakonec shodli na „Mladá fronta“. Název tady byl, ale začaly daleko konkrétnější a svízelnější starosti. Kde budeme Mladou frontu tisknout? Vynorily se velké plány. Zabrát Melantrich nebo Národní politiku! To je omůž jenže to „ono“ zase rychle vycházelo. Šlo o to domyslet. Když tam vleze, určíme nás odůvodněn rychle vyhodit, to jsou příliš velké podniky. A co takhle Národní listy? Ne, Národní listy ne, tam je ratička prababička. „Už to máme!“ napadlo mě. „Der neue Tag!“ Tom se adíjkůva tiskly německé noviny, nacisté jistě tiskárnu dobře vybavili. A co je našim důležitější: nikdo si po válce ani nebude dělat nárok. Všichni přijali můj návrh s uznáním. To je napadl.

Občas jsme se šli do Panské podívat, z uctivé dátky protější chodníku jsme obhlíželi „svou“ tiskárnu. Užij jsme viděli frakturových světelna písmena Der neue Tag vymeňeno nad průčelím za neony Mladá fronta. Vůbec jsme si nepřipouštěli, že by to nemuselo vyjít.

S nepřipraveností jsme sledovali události na frontách. Jak dlouho to mohou ještě vydržet? Věra se nám zdálo pozdě. A pak přišel 15. března 1945. Pro nás to byla valká událost, v ten den se oficiálně spojily dosud roztržitěné ilegální skupiny v Ustřední národní výbor mládeže. To už jsme věděli, že nacistům mnoho času nezbyvá. A tak přípravy na vydávání Mladé fronty dostávaly každý den konkrétnější podobu.

V prvních květenových dnech nám Václav Koutný oznámil, že 7. května vyjde v Praze po-



PRAGA — 9. květen 1945

zat. V sobotu 5. května vyšly buržoazní Národní listy s výzvou národu k povstání. Tím byl především ztracen moment organizovaného, homodněho vystoupení Pražanů proti nacistům. A navíc — výzva Národních listů se objevila v nejneméně vhodnou chvíli, v sobotu dopoledne, kdy se už v závodě před volným dnem přestávalo pracovat. Kromě toho se výzva do závodů hned nedonesla: A tak čisto Národních listů nahrálo spíš nepříteli, který měl, co se jesté rozhlížet a zachytit mnohdy zbytečně ztracených zlatů Pražanů.

Dotyk pocitěné svobody strhl

lí poděla jeho panská nadřazenosti. Odpovídali poníženo a přecitlivě. Neml. divu. Nikdo z jeho redaktorů už do podniku nepřišel a šéfredaktor vzal nohu na idálněna práve věc. Holmanna už nic nepřekvapilo. Šnad ani nás příkaz:

„Od této chvíle patří podnik československé mládeži! Vy osobně ručíte za to, že bude v pořádku předání!“

„Co měl Holmanna na to říci?“

„Ano, ano, zrajstě,“ vykoktal ze sebe, „šnad bude lepší, když vám předám českého sazeče.“

Po chvíli neucitěného šumu se ve „střihučku“ ozvalo:

„Tady Hudec.“

ticerového mepšisu připravena hlavička Mladá fronta a v němcké tiskárně čekali na české štánky nových redaktorů.

Nikdo netušil, kolik ještě zbyvá do vyjítí prvního čísla Mladé fronty. Byly to čtyři dny. Čtyři dny, ve kterých se mnoho událo.

Dva z nás byli členy tiskové komise České národní rady. Jestže 5. května jsme si vymohli dekret na Der neue Tag pro deník československé mládeže. Když byl předložen k podpisu generálnímu tojemníkovi České národní rady socialistinmu demokratu Josefů Kubátovi, dlouho se nerozmýšlel a dekret roztrhal:

„Co je to za nesmysl! Proč by

měla mít mládež nějakou tiskárnu a novinář!“

Tak jsme poznali pana Kubáta. Jednáho z osmi, který na sjezdu závodních rad v únorových dnech 1948 hlasoval proti Unoru. Ale a den později, 6. května 1945, měl i pan Kubát nahnáno. Šel ne jako někdejší dábř buržoazní mládeže, ale jako mládežník. Přišla zpráva, že německé jednotky s tanky se u Benešova obrátily směrem na Prahu. V České národní radě vznikla panika. Využili jsme toho k požádání o vystavení nového dekretu. Tentokrát ho podepsal i pan Kubát:

„Stejně je to jen symbolické, Němci Prahu zničili!“

Vasek Koutný ze své (unkce v České národní radě (byl jejím členem za mládež) vymohl příkaz pro jednotku Revoluční gardy: Odsud! Der neue Tag.

V pražských ulicích se změnila situace: Pod Československými praporem na domech začaly na dlabách vyrůst barikády. Z převrácených automobilů, tramvají, z vytrhaných dlabních kostek. Jen v Panské ulici rostly barikády z neobvyklého materiálu — z nevyexpedovaných zásilek Českoslopsi Heimat und Front (Domov a fronta). Byly to slovky-balkony.

Na Václavském náměstí, na Příkope 1 v Jindřišské ulici, račotičty nacistické tanky. Střežící centrum města a hlavní poštu. Civiliště se tu takřka neobevovali. Jak se dostat do Panské? Podánilo se nám to až večer 8. května. Tehdy se už tanky stáhly a spěchaly z Prahy na západ. Ale přesto po nás nacisté střežili z oken hotelu Zlatá husa. Měnilí jsme krok. A měli jsme štěstí, že nás žádná kulka nezasaďla. Přesli jsme se na druhou stranu a posazli kina Praha jsme prošli do Panské. V kapsách jsme měli tři revolvery. Byly to spíše muzeální kolty, které se jeden známý bál přechovávat doma. Tak nám je před několika lety dal. Teď nás měly ochránit, avšak neměly jsme ani jedinou patronu. Přesto jsme je před odchodem do budovy Der neue Tag vzali do rukou. Celkem zbytečné. Několik hodin před námi už sem dorazila ze Žižkova Revoluční garda. Holmanský byl zajat a několik českých sazečů čekalo na rukopisy. Psali jsme celou noc. A ráno bylo na světě první číslo Mladé fronty. Uvítání Rudé armády, bylo vytištěno azbukou. Nacisté tu totiž tiskli nepřátelské protisovětské tiskoviny, které sloužovaly nad sovětskou frontou. Díky tomu jsme mohli sovětské vojáky uvítat v jejich rodné řeči.

První číslo mělo třicet tisíc výtisků. Jenže... I jak se dostat do ulic, mezi lidi? Kamolati netušili, že se v Der neue Tag tisknou české noviny, obcházelí jen české tiskárny. A tak novopעתین redaktorů od nacistů do pětadvaceti let nezbyvalo nic jiného, než aby šli do ulic prodávat Mladou frontu sami. Samozřejmě že se cernali o to styděli. Ale jen v prvních chvílích. Když jim lidé brali noviny z rukou, nestěsně tuře vystřídala radosť.

Jestliže jsme si představovali, že nacistická tiskárna bude dobře vybavená; realita nás rychle vyzvedla z omylu. Starý rotačka na rozpápní (kupodivu, sloužil dodnes), v kasačích listy bez háčků, kroužků a řádek. A tak se čárky, kroužky a háčky vytvářely nad tlutky přímo do matric klávkem.

Jeden z esesků se s kulometem ukryl na půdě. Když se někdo pokusil otevřít dveře, střílel. Teprve po několika dnech, když nám došla z doba konzerv, se vzdal.

Chatrná budova Der neue Tag se stala historickou. Jestže 10. května. V redakčních místnostech Mladé fronty byl založen Svaz české mládeže, jehož tiskový orgán Mladá fronta vyšel už o den dřív. Prvním předsedou — Svazu české mládeže se stal Vasek Koutný.

Když se tohle všechno stalo? Před třiceti lety? Nevěřte kalendářli! Věra to bylo. Divám se do zrcadla. Nevěřím, zrcadl! Jsem piece pořad mláde.

MIROSLAV HLÁDKY

PO VOJNĚ

... staré táhly po kraji ...
... děle na jihu ...
... stálí vno ...
... staré táhly po kraji ...
... děle na jihu ...
... stálí vno ...
... staré táhly po kraji ...
... děle na jihu ...
... stálí vno ...

Příloha č. 8 – Reakce Jaromíra Hořce na článek Miroslava Hladkého (dokument)

Květen 1975: Dopis Miroslavu Hladkému

Několik našich společných známých se na mě v minulých dnech obrátilo s dotazem, zda vím o Tvých článcích a projevech k 30. výročí Mladé fronty. Nesouhlasili s nimi a ptali se na můj názor. Přečetl jsem si proto Tvůj článek v Mladé frontě z 9.5. 1975 - o ostatních projevech z letošního května nevím, protože jsem nebyl na žádné setkání po 30 letech pozván - a musím konstatovat, že jejich rozhořčení i kritika byly oprávněné.

Nejsem však Tvými názory nikterak překvapen. Již v padesátých letech, kdy jsme museli mlčet, já i jiní, hovořil jsi Ty. Popisoval jsi tehdy vznik a počáteční vývoj Mladé fronty nesprávně a zkresleně. Podobné to bylo i v televizním Klubu mladých před ro-

kem, kde jste vylíčili zrod Mladé fronty jako nápad nezletilých poblouznilých básníků, jimž jsi Ty - zkušený muž - musel napravit hlavu a ukázat správnou cestu. Nejsem sám, kdo si o tom myslí své, a vidí nevěcnost a nepravdivost takového popisu. Jestliže se to však opakuje několikrát - a naposled i letos k 30. výročí Mladé fronty - pak to již nelze přejít mlčením.

Jde mi o tyto hlavní otázky:

1. Tvé líčení živelného vzniku Mladé fronty je nesprávné. Vznik deníku Mladá fronta byl pochopitelně inspirován jejím prvním šéfredaktorem, byl však součástí ilegální práce organizované odbojové skupiny. Souvisel s celkovou koncepcí vydavatelské a nakladatelské činnosti, která byla projednána za okupace ve vedení organizace mládeže a s ilegálními politickými orgány.

2. Tvá úloha v té době: Spočívala v tom, že jsi byl od jarních měsíců roku 1945 volně napojen na ilegální organizaci mým prostřednictvím, a to s konkrétním úkolem připravit ještě s jinými sportovní rubriku Mladé fronty. Tento úkol jsi pak splnil. Ovšem, píšeš-li v MF 9.5. 1975, že jsi psal, vyráběl a rozšiřoval letáky, pak jsi to asi musel dělat ve spojení s někým jiným, ale nikoli s naší organizací, neboť o takové Tvé činnosti z oné doby není nic známo. Stejně tak jsi nemohl být členem nějaké ilegální „propagační komise“, mimo jiné také proto, že jsme za okupace nic takového nevytvořili.

Soustavně svou úlohu v oné době zveličuješ, jakobys byl tehdy rozhodujícím činitelem. Prosim proto, abys v tom už nepokračoval, říkám Ti to klidně a bez hněvu, leč rozhodně, protože stavět se do role, kterou jsi nemohl hrát, může zesměšnit v očích těch, kteří znají pravdu, právě jen Tebe.

3. Často líčíš, jak vznikl a jak se hledal název Mladé fronty - rovněž nepravdivě. Uvádíš, že se o tom „rozhodlo pod Palackého mostem“ na jedné ilegální schůzce v roce 1944. Je to však výmysl. Ve svých autentických poznámkách z okupace mám názvy časopisů, které jsem za války navrhl pro příští časopisy mládeže - a mezi nimi i Mladou frontu - ale o definitivním názvu deníku se rozhodlo až při jiné příležitosti, při níž jsi nebyl, a později.

4. Tvrdíš, že jsi to byl Ty, kdo přišel s návrhem vydávat deník. Je to k smíchu. Jednou provždy nutno tuto nepravdu odmítnout. O deníku se rozhodlo mnohem dříve, než se s Tebou po Tvém návratu z Reichu vytvořil bližší kontakt. Že ses o tom nedověděl ihned, je pochopitelné a souviselo to i s konspirační prací skupiny. Nemohli jsme to vytrubovat do světa každému, s nímž jsme začali spolupracovat.

Stejně to bylo i s obsazením budovy Der Neue Tag. Byla určena pro Mladou frontu při jednání s ilegálním vedením odboje po mém návrhu. Tehdy se přece nepřidělovaly tiskárny podle toho, jak si kdo - a Ty říkáš, žes to byl Ty - na poslední chvíli vzpomněl.

5. Průběh květnové revoluce a jednání o Mladé frontě, jak jsi o tom podal zprávu například naposledy v článku v MF 9.5 1975, neodpovídá skutečnosti v mnoha směrech. Líčení v množném čísle Ti jednak umožňuje zamlčet zcela práci prvních redaktorů Mladé fronty, jednak se tím současně začleňuješ do akcí, jichž ses nezúčastnil.

Navíc Tvůj sklon k fabulaci Tě vede k tomu, že si vymýšlíš nepravdivé historiky (například o Kubátovi, který podle Tebe prohlásil, že je jen symbolické, dával-li se tiskárna mládeži, protože Němci stejně Prahu zničí!). A to se týká i dalších událostí.

Naštěstí jsem v té době pracoval v revoluční České národní radě a mohu proto vydat svědectví, jak to vše bylo. A konečně v roce 1946 i později, naposledy před deseti lety, vyšly objektivní články o vzniku Mladé fronty, s nimiž jsou Tvá dnešní tvrzení v rozporu.

Mladá fronta se zrodila z boje za okupace vedeného ilegální organizací mládeže. K jádru této skupiny patřilo také několik pozdějších redaktorů Mladé fronty, My 45 a nakladatelství i další aktivní ilegální pracovníci. Zaměřovat tuto činnost a nahrazovat ji dokonce líčením vlastní fiktivní úlohy, jak to činíš, je hluboce nesprávné. Nikdo Ti jistě neřekl, že jsi neměl být samostatným redaktorem, nevědí proto ze sebe něco jiného.

Vzpomínám na chvíle, kdy jsme vydali první číslo Mladé fronty a kdy jsme jako její první kameloti volali v pražských ulicích její jméno. Nelze zapomenout na radostný a vřelý ohlas, který jsme tehdy i později měli mezi mládeží i veřejností. Je to kus historie a našeho života, snad by se dalo říci, že to byla nejkrásnější léta našich životů. Nezapomínat však znamená hlásit se k vlastní minulosti, k její podstatě, pravdě a hlavnímu smyslu, a hlavně neobracet ji na ruby a neobelhávat. Když jsme se za války a v květnu 1945 vydali na cestu, na níž jsme chtěli sloužit pravdě, musíme tomu dostát až do konce. Mělo by to být samozřejmé pro každého, kdo se na tomto úsilí čestně a opravdově podílel.

Jaromír Hořec

Příloha č. 9 – Dopis Miroslava Hladkého adresovaný ÚV KSČ (dokument)

V Praze dne 9. ledna 1972.

Vážený soudruh

V a s i l B i l á k

člen předsednictva a tajemník ÚV KSČ

Sekretariát ÚV KSČ

Nábř. Kyjevské brigády 12,

P r a h a 1.

Vážený soudruhu tajemníku,

dovedu si představit cenu Vašeho času, proto píši nerad. Nevím však, jak jinak se dopřát pravdy. Přestože jde o moji vlastní záležitost, nemyslím, že je to věc jen osobní.

Ke konci roku 1967 navrhl katedra publicistiky Fakulty sociálních věd a publicistiky moji profesuru. Po lednu 1968 jsem v dalších měsících měl vážné výhrady k tehdejšímu vývoji, takže vedení fakulty tentokrát nemělo na mě profesuru zájem. Neopak. Když jsem začátkem července 1968 publikoval v Rudém právu seriál "Hledání pravdy", v němž jsem říkal, že v Československu jde o zvrát socialistického zřízení, že jsme uvolnili pole západní rozvědčím, že bychom měli vážit, koho rehabilitovat a neznehodnocovat rehabilitaci tím, že budeme rehabilitovat lidi, kteří se proti socialistickému zřízení provinili, byl jsem prakticky odpuštěn. Byl jsem vládnut v Listech a na fakultě se kolem mě vytvořila dvanáctá atmosféra. Vyvrcholilo to tím, že na chodbách fakulty se kreslily pro mě šibenice a nejapné verševánky, které mě napadaly. Ještě v květnu 1969, když jsem mezi prvními podepsal "Slovo do vlastních řad", zdvihla se proti mně vlna úteků a řada učitelů /nikoliv z novinářské katedry/ podepsala proti mně rezoluci, ve které protestovali i proti novému kursu nového vedení strany.

V té době a v dalších měsících jsem získal několik cenou projevů s. Husáka v ČSR, potom v Praze Julia Fučíka /protože v Čs. televizi to odmítali lidé dělat/. Za nestvořených těžkostí jsem z několika komunistů sestavil štáb a na naší fakultě /televize neuvolnila potřebné kapacity/ jsem točili filmy "A léta běžá, vážení" /srpen 1969 o polovojácké kadetce/, "Vlastenci bez masky" o ublíženech srpna 1969, "V. G. Jan Masa-ryk", "Komunisti" /S. Pamira/, "99 podání" /Fr. V. V./, "Volá Praha" /K. V. roční květnového povahy - poprvé se na obrazovce objevili sovětské vojáci z Hilovic, po útoku osvobození v roce 1945, kteří prožili i srpen 1969/, "Václav na polyn" /Babica/ a pod. V současné době jsem před vánoční publikoval v Rudém právu "Rozhovory s Američanem" interview s Jackem Lanem a k tisku v Rudém právu jsou připraveny "Hovory o rozděleném světě" /advokát Lane a anglický spisovatel Aldridge/ a v aribuně seriál "Když se sejme poklička" rozhovory s Lanem a Aldridgem o současné americké společnosti, anglické společnosti a o vztahu kultury a politiky. Nebudu rozvádět, že i v Čs. televizi se mnou dlouho nikdo nechtěl mluvit, že střihači odmítali televizní filmy stříhat, /takže jsem koupil na fakultě střihač stůl jako školní zařízení a stříhali jsme filmy ve škole/, že jsem byl označován za "zrůdce" apod. V lednu 1970 jsem dostal výroční ocenění Čs. televize za angažované publicistické počiny, v září 1970 "Vyznamenání za vynikající práci" a loni "Pamětní medaili KSČ".

Po dubnu 1969 jsem byl jmenován do vysokoškolské komise MV KSČ a byl jsem zarazen mezi ty, kterým přednostně měla být udělena profesura. Koncem roku 1969 se mnou mluvil s. ministr Hrbek a nabídl mně jmenování profesorem podle novely zákona. Odmítl jsem a odůvodněním, že probíhá řádné řízení na jmenování profesorem, že nechci žádné výhody, aby mi to někdo někdy nepřeházel. To nemá zapotřebí. Mí profesory, oponenti, napadli velmi kladné posudky na mou vědeckou a pedagogickou činnost a řízení před vědeckou radou fakulty bylo jednoznačné.

Při tajném hlasování všeni hlasy pro udělení profesury. Pak musel návrh projít schvalovacím řízením na předsednictvu MV KSČ, kde byl rovněž schválen. Potom teprve se konala řízení před vědeckou radou University Karlovy, která opět v tajném hlasování jmenování odhlasovala. Tím se stoji autoritou obě vědecké rady vyjádřily k mé odborné způsobilosti. To bylo na jaře 1970. Ministerstvo školství pak zpracovaný návrh postoupilo na školské oddělení ÚV KSČ, protože před provedením podléhá ještě schválení orgánů ÚV KSČ. A od té doby ticho po pěšině.

Sluší se ještě poznamenat, že na začátku roku 1970 jsem byl jednohlasně v tajných volbách zvolen děkanem Fakulty sociálních věd a publicistiky University Karlovy a ministrem do této funkce /po schválení stranických orgánů/ potvrzen. Ty dva roky zdaleka nebyly lehké.

Nyní je rok 1972. kdyby všechno, tak ani ve snu mě nenapadlo, že můj návrh bude iržen na ÚV KSČ. Nedovedu si to rozumem vysvětlit. Protože orgány ÚV KSČ mají schválit politickou způsobilost, musím z toho vyvozovat, že patrně nemám politickou důvěru orgánů ÚV KSČ.

Jsem členem strany od května 1945. V roce 1970 jsem působil v pohoverových komisích, do kterých jsem byl jmenován ÚV KSČ a MV KSČ. Stranické organizace na fakultě mě hodnotila velmi kladně /odborně i politicky/, vedoucí tiskového oddělení ÚV KSČ s. dr. Diviš se může vyjádřit k mé publicistické činnosti. Nevyslovená, ale citelná nedůvěra se mne dotýká, mrzí mě a přirozeně ve mně vyvolává pocit nespravedlnosti. Mé vlastní pocity jsou však vedlejší.

Pro mne je důležitější něco jiného. Nemám-li důvěru orgánů ÚV KSČ, pak těžko mohu vykonávat funkci děkana politicky tak angažované fakulty - jakou naše fakulta musí být.

/Neříkám, že všechno už je tam v pořádku, ale mnohé se už k lepšímu změnilo/. A za druhé si kladu otázku, byla moje angažovanost správná? Nebo proč mi orgány ÚV KSČ nedůvěřují?

Proto je pro mne důležité vysvětlení. Člověk nemůže úspěšně pracovat s nějakým záhadným stínem za zády. Jde mi tedy o to, rozšifrovat ten podivný stín, který mi kráčí v patách.

Doufám, že uvěříte v ujištění, že mi nejde o profesuru jako takovou. Na televizní obrazovce i pod články v tisku se podepisují jen - Miroslav Hladký. Kromě na škole, všichni lidé, kteří mě znají, od vrátných počínaje, mi říkají: Mírku. To mě těší nejvíc, protože mi to dává pocit, že jsem se od lidí neodtrhl.

Plně souhlasím, když s. Husák nebo jiní vedoucí pracovníci ÚV KSČ prosazují do života strany lenenské principy. Mezi ně počítám i otevřené a přímé jednání a vylučuji z nich záhadné stíny, které by měly lidi provázet. Proto bych i já měl rád jasno a chtěl bych vědět, na čem jsem.

Už od roku 1968 oceňuji Vaši čestnost, přímost, odvahu a zásadovost. /Nezlobte se, dříve jsem vaše názory blíže neznal/. Proto se obracím na Vás /i proto, že vám oblast ideologie - tedy školství i hromadné sdělovací prostředky - v předsednictvu ÚV KSČ patří/. Věřím totiž, že se konečně dozvím pravdu a potom se podle toho zařídím. Nechci totiž udělat nějaký ukvapený krok.

Přeji Vám mnohé zdraví, osobní spokojenosti a úspěchů v práci.

Se soudružským pozdravem

Doc. PhDr. Miroslav Hladký, CSc.
děkan Fakulty sociálních věd
a publicistiky University Karlovy
Praha 1, Celetná 20.

byt: Praha 10, Zahradní Město-východ,
Přesličkova 2806, tel. 75 29 31
• na fakultu přímá linka: 22 38 87

Příloha č. 10 – Dopis Miroslava Hladkého adresovaný Dr. Miloši Jakešovi (dokument)

V Praze dne 4. dubna 1972.

Vážený soudruh

Dr. Miloš J A K E Š

předseda ÚKRS ÚV KSČ
sekretariát ÚV KSČ

Nábřeží Kyjevské brigády 12

P r a h a 1.

Věc: S t í ž n o s t

Vážený soudruhu předsedo,

prosím, abyste si tuto moji stížnost ověřil a vyvodil z ní potřebné závěry.

Na jaře roku 1970 jsem byl navržen stranickými orgány, vědeckou radou Fakulty sociálních věd a publicistiky University Karlovy na funkci děkana fakulty. V tajných volbách jsem byl jednohlasně na tuto funkci zvolen a ministrem školství ČSR do této funkce potvrzen.

Nechtěl jsem tuto funkci přijmout. Těšila mne spíše pedagogická práce na fakultě a tvůrčí práce režiséra v Čs. televizi. Funkci jsem přijal na naléhání tiskového oddělení ÚV KSČ a především u vědomí složitosti politické situace. Cítil jsem jako komunista, že je to v současné chvíli moje stranická povinnost. Věděl jsem, že mne čeká mimořádně obtížná práce s ohledem na rozvrat, který na vysokých školách způsobila léta 1968-1969. Zejména proto, že na vysokých školách to nebyla jenom tato dvě léta, nýbrž již předtím dlouholeté působení nepřátelských ideologií, zaměřené ve svém hlavním náporu i do této sféry.

Ve své nové funkci jsem pracoval ze všech svých sil. Podle svého nejlepšího stranického svědomí, abych napomohl napravovat způsobené škody.

Ty dva roky pro mne nebyly nijak lehké. Do cesty se stavěla překážka za překážkou. Byl a je to tvrdý boj. Vyžaduje duševní, fyzické i psychické vypětí.

Z počátku - přes obtížnost práce ve složité situaci - fungovala ještě dobře vysokoškolská komise MV KSČ, jejíž jsem členem, kde pracovali poctiví komunisté z pražských vysokých škol a kde člověk nalézal porozumění a mohl si vyměňovat zkušenosti, které jsou na vysokých školách shodné. Žel tato komise - ač nikým nerozpuštěna, nebyla déle než rok svolána. /Je to správné?/ Od té doby jsem měl a mám pocit osamocení v těžkém zápase.

A naopak, jako by se spíše čekalo na nějakou moji chybu. Myslím, že nejsem jediný z komunistů, kterým byly svěřeny důležité úkoly, jenž má takový pocit. Člověk byl a je vystaven neustálým tlakům, které jsou zejména v poslední době stále podivnější, rafinovanější, neidentifikovatelné a někdy přicházejí ze strany, odkud bych je nikdy nečekal, odkud by měla přijít pomoc a podpora. Do funkce děkana jsem byl přece navržen a schválen stranickými orgány.

Pro přispění k objasnění této situace a k jejímu hlubšímu pochopení považuji za nutné uvést některá fakta do širších souvislostí.

Jsem členem strany od 9.5.1945. Byl jsem zakládajícím členem SČM /ČSM/ a Mladé fronty, kde jsem byl odpovědným redaktorem listu a vedoucím rubriky. V březnu 1956 jsem na vlastní žádost přešel z Mladé fronty do Československé televize, kde jsem byl nejprve vedoucím tělovýchovně-branné redakce, později hlavním redaktorem politicko-zpravodajského programu. Působil jsem také jako televizní režisér. Od roku 1945 jsem zastával četné funkce ve stranických organizacích v místě bydliště i na závodě; konkrétně v Čs. televizi jsem byl zvolen brzy po svém příchodu předsedou ZO KSČ. Kromě služebních funkcí jsem tuto stranickou funkci vykonával prakticky až do svého přechodu na Fakultu osvěty a novinářství v roce 1961, kam jsem odešel opět na vlastní žádost. Tehdejší ředitel televize svolil k mému přechodu na fakultu s podmínkou, že budu v Čs. televizi působit dál jako režisér, na vedlejší pracovní úvazek. Všechny tyto funkce i svou práci jsem vykonával podle svého nejlepšího stranického přesvědčení v duchu stranických principů a zásad.

V roce 1963 jsem byl jmenován vedoucím katedry teorie hromadných sdělovacích prostředků. Po sloučení novinářských kateder v katedru publicistiky v roce 1966 jsem byl jmenován jejím vedoucím.

Těžká léta jsem prožíval na fakultě v období roku 1968 a 1969. Ledem 1968 jsem uvítal jako možnost zlepšení stranické práce, odstranění subjektivismu a nastolení leninských principů v životě strany. V roce 1963, 1964, 1967 jsem byl předsedou fakultní organizace KSČ, takže jsem poznával nasrávání krize ve straně a věděl jsem, že musí dojít k nějakému řešení a zlepšení stranické práce. To jsem očekával od ledna 1968. Bohužel, vývoj se ubíral jinou cestou. Netajil jsem se ani na fakultě, ani před studenty obavami z tehdejšího vývoje. Tím jsem dostával nálepku "konzervativce" a už v březnu 1968 radikalistická skupina studentů vyvěsila na chodbě fakulty výzvu a bych ze školy odešel. Tehdejší psychóze začali podléhat i mnozí poctiví studenti a téměř všichni učitelé byli minimálně dezorientováni. V této atmosféře začínala být pro mě velmi horká půda. Ke cti katedry publicistiky slouží fakt, že přes některé názorové rozdíly zachovávali členové katedry klid a umírněnost, brali mě v ochranu a vždy, když bylo třeba, mně na schůzi katedry veřejně vyslovovali důvěru. Musím dodat, že i většina studentů se distancovala od skupiny radikálů a přes rozdílné názory se mnou, neodhlasovala požadavek mého odchodu z fakulty. Situace pro mne se poněkud zhoršila, když v červenci 1968 vyšel v Rudém právu můj sedmidílný seriál pod titulkem "Hledání pravdy". V seriálu jsem mj. psal o tom, že USA usilovaly od roku 1945 o zvrát socialismu v Československu a že o něj usilují i v této době. Nabádel jsem k bdělosti a hovořil jsem i o tom, že jde o zneužití rehabilitací. Varoval jsem, že není možné připustit, aby byli oprašováni skuteční nepřítelé socialismu a podrobně jsem to demonstroval na případu agenta CIA Vladimíra Veselého, který veřejně vystoupil v tisku jako nevinná oběť "komunistické zvěle". Dokazoval jsem jeho vinu i prozradnost. V novinách to byl tehdy ojedinělý hlas.

Vyneslo mi to také hrubé napadení literárními listy, což se v tehdejší psychóze rovnalo praktickému odepisání člověka. Před zahájením školního roku 1968-1969 byl ještě jednadvacátý srpen. Situace na škole byla pro mne velice zlá. Pociťoval jsem nedůvěru a ponižování nejen od dezorientovaných studentů, ale i od tehdejšího vedení fakulty i většiny učitelů, kromě členů katedry, kterou jsem vedl. Právě peklo proti mně se rozpoutalo v květnu 1969, když jsem podepsal "Slovo do vlastních řad", otištěné v Rudém právu. Velká část učitelů, kromě členů katedry publicistiky, napsala a podepsala proti mně hanlivou rezoluci, na chodbách se ke mně obraceli zády, ignorovali mne, veřejně mne napsdali; dokonce mě tehdejší výbor ZO KSČ volal ke "straničké" odpovědnosti. Jeden z učitelů, když jsem mu na vědecké radě chtěl blahopřát k narozeninám, cynicky odpověděl: Tobě ruku nepodám.

Na chodbách se objevily četné plakáty, které mne hanobily, na několika byla nakreslena šibenice, přichystaná pro mne, s potupnými texty.

Ta doba vyžadovala ode mne silné nervy. Protože jsem věděl, proti komu a proti čemu bojuji, jsem těžký psychický nápor vydržel. Naopak, bojoval jsem dál a ještě s větším úsilím. Začal jsem intenzivně tvořit televizní pořady a filmy, abych pomohl prolomit tehdejší davovou psychózu a dezorientaci a otevřít lidem oči. Když tvůrčí pracovníci televize odmítali uskutečnit přenosy z projevů nového generálního tajemníka ÚV KSČ dr. Gustáva Husáka v ČKD, v Parku Julia Fuška, vzal jsem na sebe jejich režii a zajistil jsem bezvadný a bezporuchový přenos. Natočil jsem filmy: A léta běží, vážení /o podvočnickovi Kadlčákově/, Vlastenci bez masky /o událostech 21. srpna 1969/, třídílný seriál Causa Jan Masaryk /prosinec 1969 - únor 1970/, Komunisti /Emanuel Fajfara - březen 1970/, 99 podpisů /duben 1970/, Volá Praha /květen 1970 - kde poprvé od roku 1968 vystupovali sovětští vojáci na obrazovce, kteří osvobozovali Prahu jak v roce 1945, tak ČSSR v roce 1968/, Vražda na pokyn /Babice - červenec 1970/, film o Lelinském

svazu mladých /červenec 1970/, Případ Semily /srpne 1970/, Karty, které nevyjdou /o revanšistech a jejich akcích proti ČSSR/, 17. listopad a studentský dnešek /listopad 1969/ a řadu dalších filmů. Myslím, že není neskromné, jestliže se domnívám, že tyto filmy do velké míry ovlivnily veřejné mínění a napomohly ke konsolidaci. Potvrdila to i novinářská kritika, zejména v Rudém právu, kde byly filmy vysoce oceňovány. Pro mě osobně to však znamenalo další újmu. Přídenek "zrádce" se vyskytoval vedle mého jména i na zdech budovy Čs. televize a atmosféra zde byla pro mne stejná, jako v dubnu a květnu 1969 na škole. Šlo to dokonce tak daleko, že na některé z těchto filmů nebyla mému štábu zapůjčena z televize ani kamera. Například na filmu Causa Jan Masaryk jsme museli pracovat se špatnou asynchronní kamerou, vypůjčenou z ministerstva zemědělství zásluhou dr. Vojtěcha Trapla. Většinu filmů jsme natáčeli ve studiu na naší škole, protože v tehdejší atmosféře v Čs. televizi to nebylo možné a nebyly nám vyčleněny potřebné kapacity. Filmy jsme tedy tvořili s neobyčejnými těžkostmi, dá se říci přímo v nepřátelské atmosféře, která pro naši angažovanost byla v televizi vyvolávána. Přes těžký psychologický tlak se mi podařilo dát dohromady nepočatý televizní štáb z komunistů /kameraman Antonín Kovács, zvukař Václav Hečvik/, kteří společně se mnou v této zvlášť těžké době nesli svou kůži na trh, stejně jako nestraník, střihač filmů Pavel Vantuch. Právě neustálé diskriminování a napadání našeho štábu jeho členy zocelovalo a posilovalo, protože jsme si byli vědomi, že se perem za správnou věc. Ke svým filmům jsem si psal většinou i sám scénáře. V lednu 1970 jsem dostal výroční cenu Čs. televize za angažovanou publicistiku. Bylo proto pro mne velkým překvapením, když po nástupu nové šéfredaktorky Hlavní redakce publicistiky Čs. televize, s. Marie Kocíkové, kterou jsem osobně nikdy předtím neznal, mně s. Kocíková v březnu 1970, při našem prvním setkání, předložila už připravený návrh "dohody" o rozvázání mého vedlejšího pracovního poměru jako režiséra v Čs. televizi.

Když jsem se ptal po důvodech, žádné pracovní námítky proti mně nebyly, naopak, a jako jediný důvod mi s. Kocíková v rozhovoru uvedla, že jsem děkanem fakulty a že by jí to v její redakci dělalo zlou krev. Má předcházející činnost v Čs. televizi do té doby nijak nenarušovala moji práci na fakultě, a přesto, že jsme v této době vyráběli film za filmem /cítili jsme to jako nutnost/, patřil jsem k pracovníkům fakulty, kteří na škole trávili nejvíce svého času. Filmy jsme totiž vyráběli po sobotách, nedělích, večerech i nocích. Bylo mi divné, že se otázka mého vedlejšího pracovního poměru v Čs. televizi řešila a vyřešila /I/ v té době, kdy se náš štáb, tehdy v televizi prakticky jako jediný, výrazně politicky angažoval. Pracovníků s dvojitým pracovním poměrem bylo a je dosud v Čs. televizi celá řada /např. prof. Antonín Dvořák, vedoucí literárně dramatického vysílání, je profesorem DAMU; doc. Josef Motejl, kameraman, je docentem na FAMU; stejně jako docent J. Filný, dramaturg literárně dramatického vysílání, je docentem FAMU; kameraman doc. Ilja Bojancovský je rovněž pracovníkem FAMU, a jiní/. Ani televizi, ani škole to přirozeně nevadí, protože to je ideální spojení jejich pedagogické profese s praxí. Předloženou dohodu jsem podepsal. Protože se mně to hluboce dotklo a byl jsem nečekaně zaskočen - nicméně jsem si tehdy a později ještě naléhavěji kladl otázku: proč a komu má činnost vadit. Měl jsem sice v ruce papír dohody o další externí spolupráci, v angažované publicistice, ale jak se o pár měsíců později ukázalo, byl to opravdu jenom cár papíru. Těžkosti našeho štábu při realizaci angažovaných pořadů narůstaly takovou měrou a tak prudce, že se to prakticky rovnalo znemožňování další práce. Vhod přišlo mé onemocnění v září 1970, kdy jsem pět týdnů ležel v nemocnici a po svém uzdravení jsem jasně pocítoval, že o moji další externí činnost není v redakci publicistiky nejmenší zájem. To byl začátek konce našeho štábu. /Dnes kameraman s. Kovács nemůže v televizi téměř zavadit o práci a s podivem postetují, že například jméno režiséra Jaroslava Hužery, který se po mně jako druhý výrazně v televizi politicky angažoval, se na obrazovce takřka neobjevuje/. To vše mě nutí k zamyšlení. Každá se mi to v pořádku.

Vraťme se na fakultu.

Jako první a hlavní úkol po mém nástupu na funkci děkana byla očista fakulty. Situace byla o to horší a složitější, že v roce 1969 prof. Gustav Bareš, později vyloučený ze strany, "posílil" fakultu řadou pravičáků, kteří museli odejít pro svou pravicově oportunistickou činnost ze svých bývalých pracovišť. (Kupř. Dušan Damšík, prof. Jar. Klofáč, doc. Machonin, odb. asistentka Neumannová, roz. Barešová, Vladimír Nepraš, Eda Kriseová, doc. Císařovský a jiní/. Situaci na fakultě jsem dobře znal a bylo mi jasné, kdo i z ostatních pracovníků fakulty musí odejít. Navíc jsem dostával jak z rektorátu, tak od stranických orgánů pokyny, kdo musí neprodleně odejít. Jedna věc je však vyslovení jména a druhá realizování těchto úkolů. Přitom už mi nikdo s ničím nepomohl. Když jsem požádal jednotlivé vedoucí pracovníky fakulty, členy strany, aby se svými podřízenými, kteří se provinili, předběžně projednali jejich odchod z fakulty, každý se vykrucoval a ošival. Nechtěli si pálit prsty, vypadalo to, jako když chtějí zůstat hezčí na obě strany. Všechna jednání, velmi nepříjemná, s každým jednotlivcem zůstala na mně. Byly při tom nepředstavitelné těžkosti. Mnozí "náhle" dlouhodobě onemocněli /Nepraš, Bareš/, téměř všichni však chtěli, abych jim jejich pravicovou činnost prokázal, protože věděli, že důležité důkazy byly včas likvidovány a oni všechno zapírali. Přesto očista fakulty byla v podstatě provedena. Z ÚV KSČ jsem dostal pokyn, aby nebyli propuštěni Neumannová-Barešová /s. Fojtík/, Vencovský /s. Diviš, s. Šulc/. To uvádím proto, abych vykreslil složitost situace. Vyloučení členové strany byli vyňati z pedagogického procesu a přeřazeni na jinou práci a postupně jsem rozvazoval s většinou z nich pracovní poměr. Téměř jedna třetina učitelů z fakulty odešla. Nedořešený zůstal např. případ profesora Bareše, který byl komisí MV KSČ vyloučen ze strany, ale odmítl jít do důchodu. Protože rozvázání pracovního poměru profesora přesahuje moji kompetenci /spadá do kompetence rektora/, podal jsem s. rektorovi University Karlovy návrh na jeho propuštění. Dodnes je prof. Bareš pracovníkem fakulty, avšak nepracuje, pobírá jen plat. Byl členem katedry sociologie, která byla s. rektorem zrušena. Se soudruhem rektorem a na školském oddělení ÚV KSČ jsme se dohodli, že prof. Bareš nemůže dál na fakultě působit, protože by se kolem jeho osoby mohlo vytvářet druhé

stínové centrum. Tento případ nyní s rektor řeší. Prof. Bareš nijak nestrádá. Čs. televize podle jeho dřívější povídky vysílala hru Zajatec šílenství, která dostala výroční cenu Čs, televize za rok 1972 /I/. Gustav Bareš, ač jako autor nejmenován, obdržel honorář - podle informace s. Soleckého - dvacetčtyři tisíc.

Každý jednotlivý případ odchodu pracovníka z fakulty znamenal pro mne nejen časové, ale i značné psychické nároky a důslednou uvážlivost. Např. jsem dal na jaře v roce 1970 výpověď ing. Zdeňku Tichému, tomu hlavně pro odbornou a morální nezpůsobilost k pedagogické práci, i když také on nemá ani politickou způsobilost na fakultě pracovat. Dodnes s ním probíhá soudní řízení, neboť on fakultu žaloval. Svou obhajobu v e r o l o m n ě zakládá na tom, že byl propuštěn hlavně proto, že byl od prosince r.1969 na stáži v SSSR. Katedra publicistiky i já, jako její tehdejší vedoucí, jsme s jeho cestou do SSSR nesohlasili, protože už dlouho před tím jsme mu na zasedání katedry doporučovali rozvázání pracovního poměru dohodou. Prakticky od podzimu 1968 jsme věděli, že je pro katedru nepoužitelný pro své jak odborné, tak charakterové nedostatky. Věděli jsme předem, že o uskutečnění této cesty do SSSR v této době mimořádně usiloval, aby se pojistil proti rozvázání pracovního poměru, které jsme mu už v září 1969 na schůzi katedry oficiálně navrhovali. Avšak prof. Bareš, tehdejší děkan, proti vůli katedry mu tuto doporučil, jako jeden ze svých posledních činů. Dnes ji ing. Tichý proti fakultě pokrytecky zneužívá. Nikdy předtím ani v nejmenším na fakultě svůj kladný vztah k Sovětskému svazu žádným způsobem nevyjádřil. A já jsem letošní velikonoční svátky trávil tím, že jsem na chatě psal pro soud 40 rukou psaných stránek jako odpověď na vyjádření ing. Tichého soudu, které se hemžilo nepravdami a pomluvami řady poctivých pracovníků fakulty i komunistů a přirozeně i mně. Takový jeden případ stojí mnoho času a energie.

Je už v povaze některých lidí, že si nepřiznávají své chyby, ani své lumpárny, zapírají, sebe omlouvají a viníka si hledají jinde. Já se však snažím plnit odpovědně a svědomitě svůj stranický úkol.

Ujišťuji Tě, soudruhu předsedo, že při tom respektuji citlivý přístup ke každému jednotlivci, pokouším se jednat co nejlidštěji; sekernictví je mi zcela cizí. Nemohu přitom ovšem zabránit, aby mě postížení a lidé, kterým socialismus nevoní, zlovolně nepomlouvali a různými intrikami mě nepodtrhávali nohy. Konkrétně vím, že prof. Bareš a Ing. Tichý dělají, co mohou. Každá lež jim je dobrá. V tomto směru je člověk, který je vystaven takovým způsobům, zcela bezbranný a nenachází někdy oporu ani u příslušných stranických orgánů, ačkoliv je napadán pro to, že plní své stranické úkoly.

Jako další svůj hlavní úkol jsem viděl svou povinnost změnit složení přijímaných posluchačů tak, aby se k nám na fakultu, zejména na obor publicistiky, dostávali lidé socialismu skutečně oddaní. Myslím si, že se mi mnohé z toho daří. Na fakultě začíná být nová atmosféra. Já osobně však na to doplácím. Přijímáme-li na fakultu takové posluchače, znamená to, že ti druzí se k nám nedostávají a jejich rodiče, případně zastánci si pak také leckde přikládají polínko.

Některým našim posluchačům z vyšších ročníků a některým absolventům z minulého roku se také patrně nelíbí, že vyžadují, aby se posudky psaly na každého pravdivě. Hromadné sdělovací prostředky jsou přece důležitým nástrojem strany a je nutné uvážít, kdo v nich má pracovat. Někteří posluchači, kteří odcházejí ze školy, by pak raději tamlčeli své postoje z minulé doby. Jsou mladí. Mohou se změnit, ale je třeba o všem vědět. Ti pak nejsou jistě nadšeni mým postupem!

Naše fakulta je ve srovnání s kteroukoliv jinou fakultou v neobyčejně obtížné situaci. Má katastrofální nedostatek učitelů i prostorů. Ačkoliv jsem na to nesčetněkrát poukazoval a požadoval pomoc, zatím se situace nezlepšila, což znamená, že prakticky každý den jsem musel znovu a znovu řešit nouzové základní otázky provozu školy, což vyžaduje čas na úkor úsilí o zkvalitnění politicko-výchovného a pedagogického procesu, které považuji za **prvořadé**. Prostorové zlepšení se rýsuje teprve perspektivně. Pokud jde o přidělení nutných systemizovaných míst, kromě slibů jsem se praktické pomoci nedočkal.

Těmito příklady jsem ilustroval jen některé z problémů, abych alespoň částečně ukázal obtížnost své situace. Přitom úkoly dávané rektorátem UK i stranickými orgány neustále narůstají a kádrová složitost na fakultě se komplikuje i tím, že se po celé dva roky protahuje jednání o zásadním vyřešení perspektivy a struktury fakulty. To všechno podstatně ztěžuje řízení školy.

Se vším jsem se potýkal a ze všech sil doslova pral. V naději, že se podaří dosáhnout správného cíle a že budu mít ve stranických orgánech pevnou oporu.

Koncem roku 1969 mi tehdejší ministr školství soudruh prof. MUDr. Jaromír Hrbek, DrSc. nabídl jmenování profesorem podle připravované novely zákona. Poděkoval jsem mu, ale odmítl jsem. Vysvětlil jsem mu, že už na podzim 1967 mě navrhla katedra publicistiky na profesorské řízení, které je v běhu a které se prakticky zastavilo poměry a mou situací na fakultě v letech 1968-1969. Nyní, že však jsou už normální podmínky pro řádné profesorské řízení. Něchtěl jsem, aby mi někdy někdo vyčítal, že jsem něco dostal lacino, jinou cestou. Začátkem roku 1970 stranická organizace ZO KSČ na mne vypracovala velice kladný doporučující posudek a se souhlasem MV KSČ profesorské řízení proběhlo jak před vědeckou radou naší fakulty, tak před vědeckou radou University Karlovy. Oponentské posudky tří profesorů /z toho dva z Bratislavy/ moji teoretickou i pedagogickou práci hodnotily kladně a profesuru doporučily. Stejný výsledek mělo i tajné hlasování v obou vědeckých radách. Brzy potom předsednictvo MV KSČ návrh schválilo. Byl to jeden z prvních návrhů, který prošel tímto řízením jak na Universitě Karlově, tak na MV KSČ po roce 1969. Zbývalo jen předložit návrh sekretariátu ÚV KSČ, a potom české vládě. Ačkoliv od té doby uplynuly dva roky, návrh sekretariátu dosud předložen nebyl. V březnu 1972 bylo v tisku oznámeno jmenování nových profesorů. Mnozí z nich byli na vědecké radě UK schválení až rok po mně, a přece už jmenování byli. Víím, že šlo většinou o akademické funkcionáře, a víím také od s. prof. Vojtka z MŠ, že s těmito návrhy, které ministerstvo školství ČSR postoupilo orgánům ÚV KSČ pro vysoké školy, byl také návrh na mé jmenování.

Předtím se tyto návrhy téměř celé dva roky jako ping-pong vracely z oddělení ÚV KSČ na ministerstvo a opačně - proč ?

Někdo tedy návrh na moji profesuru, schválený dvěma vědeckými radami a dvěma stranickými orgány /ZO KSČ a předsednictvem MV KSČ/ před předložením sekretariátu vyňal. Když jsem žádal otevřené komunistické vysvětlení, nikdo mi je nedal. Ani z vedení University Karlovy, ani ze stranických orgánů. Napsal jsem o této situaci - pokud jde o moji profesuru - s. V. Bílákovi, kterému velmi věřím a vím, že se po mém dopise o celou tuto záležitost zajímal. S. J. Hondlík, ze sekretariátu s. Bílaka, kterému rovněž plně věřím, mně potom sdělil, že s. tajemník Jan Fojtík vysvětlil s. Bílákovi, že moje profesura byla pozastavena jen proto, že dosud není dořešena otázka nové organizace naší fakulty a že až bude vyřešena, může být můj návrh na profesuru sekretariátu ÚV KSČ předložen. Výslovně uvedl, že proti mně nemají žádné námítky a že znají moji angažovanost.

Jaké je to vysvětlení?

Nemohu s tím souhlasit. Co má co dělat moje osobní profesura, kterou schválily dvě vědecké rady a dva stranické orgány /ZO KSČ a MV KSČ/, a která se předkládá sekretariátu ÚV KSČ, aby posoudil politickou způsobilost navrhovaného, s otázkou nové organizace fakulty ? To je umělé podmínování, které v žádném směru není oprávnění. Nemohu se zbavit dojmu, že je za tím něco jiného. Marně žádám o skutečné vysvětlení.

Celá tato záležitost má vyvolává u některých lidí dojem, že asi mou největší "chybou" zřejmě byla politická angažovanost. Byl jsem napadán v roce 1968 i 1969, jsem diskriminován i nyní. Zdá se to být neuvěřitelné. Ale jsou tu fakta.

Kdo dělá politiku musí přece vědět, jaká je situace dole. Tedy i školské oddělení ÚV KSČ. Musí vážit a předvídat, jaký dopad bude mít jeho postup. V praxi to vypadalo tak: jelikož všichni na fakultě, na rektorátě UK i na ministerstvu školství veřejně věděli, že moje profesura byla odhlasována na vědeckých radách jako jedna z prvních v roce 1970 a jako jednomu z prvních schválena předsednictvem MV KSČ a jelikož také není tajemstvím, že dělám děkana fakulty z pověření stranických

orgánů, vyvolala skutečnost, že ani po dvou letech jsem nebyl mezi nově jmenovanými profesory, mnoho dohadů. Mluví se o tom, za mémi zády ovšem, že asi nemám důvěru stranických orgánů a mnozí se mě okamžitě přišli "starostlivě" zeptat, jak je to možné, že jsem ještě nebyl jmenován profesorem, když jsem se přece tolik pro stranu angažoval. Osten, který z těchto řečí vykukoval, jsem přirozeně pocítil. I v aparátu ÚV KSČ snad musí být známo, že takovými postupy se poskytuje živná půda pro nejružnější fámy a šeptandy. A znovu si musím klást otázku, komu a čemu to všechno slouží? Lidem se přece pusa nezavře a pro moji práci ve funkci děkana fakulty, do které jsem byl postaven stranickými orgány, je to očividný a nepochopitelný úder. Tím spíše, že nikdo nic nikomu nevysvětluje.

Jelikož návrh na moji profesuru nebyl podle novely zákona, nýbrž procházel řádným opONENTSKÝM řízením před vědeckými radami, aby byl jimi také schválen, nejsou průtahy s předložením návrhu sekretariátu ÚV KSČ oprávněné, neboť návrh byl schválen i stranickými orgány, tj. ZO KSČ a předsednictvem MV KSČ už v roce 1970 a jsem přece členem strany.

Žádám proto, aby tato záležitost byla nyní dána do pořádku, protože se domnívám, že předložení návrhů na profesury, provedených řádným opONENTSKÝM řízením zákonnými k tomu určenými orgány, by neměly být, zejména po schválení stranickými orgány /ZO KSČ, MV KSČ/, subjektivní otázkou.

Jako člen strany mám přece právo na otevřené jednání podle leninských principů. To také žádám. Odpovídá to Stanovám KSČ.

V roce 1970 a v roce 1971 jsme jako politickou pomoc pro fakultu podali několik dalších návrhů na docentury a profesury. Ani jediný z nich není dosud vyřízen. Šlo o politicky dobré soudruhy, kteří mají i potřebnou odbornou způsobilost. Nutně se musím podívat, jak je možné, že místo urychleného projednání se ve stranických orgánech a ministerstvu školství tyto záležitosti neustále protahují a odďalují. /Některé bezdůvodně zamrzly také na rektorátě UK/.

Jaký to rozdíl ! V roce 1968-1969 se profesorské i docentské tituly i vědecké hodnosti pravicovým oportunistům přímo rozdávaly, někdy téměř za nic, nebo také za práce s protistranickým a protisocialistickým zaměřením. Tím vzniká objektivní situace, že z vysokých škol museli odejít pravičáci s honosnými tituly /mnozí tam ještě jsou/ a četní další lidé s těmito tituly, působící na vysokých školách, se vyznačují minimálně politickou pasivností a laxností. Zatímco mnohým lidem s pevnými stranickými postoji, od nichž se vyžaduje obtížná práce, účinná politická angažovanost, kteří nadevší pochybnost prokazují odbornou vyspělost a získali právo na tyto hodnosti právoplatným jmenovacím řízením se jmenování oddaluje a činí nepochopitelné průtahy. /Je to náhoda, že téměř za dva roky došlo v českých zemích jen k ojedinělému jmenování několika jedinců vysokoškolskými profesory? Letošní březnové jmenování bylo první hromadnější od roku 1970. A více než stopadesát dalších návrhů - tolik se jich nevyřizováním nastrádalo - z nichž mnohé byly podány také už v roce 1970, některé z nich dříve, než u právě jmenovaných profesorů, se začaly postupně uskláňovat v regálech a zásuvkách úřadoven ministerstva školství a školského oddělení sekretariátu ÚV KSČ. Pro radost těm, kteří pouštějí do vzduchu, že komunisté se mezi sebou perou/. Tím se uměle snižuje prestiž angažovaných komunistů na vysokých školách.

A zase se musím ptát, komu a čemu to slouží?

Nedlouho potom, co jsem napsal svůj dopis s. Bílskovi, který jej předal školskému oddělení sekretariátu ÚV KSČ k vysvětlení - jako další zásah přišla nová událost. MV KSČ zaslal naší ZO KSČ anonymní hanopis na moji osobu, aby se k němu výbor ZO KSČ vyjádřil. Hanopis došel redaktorovi Čs. rozhlasu s. Roháčkovi, který ho zřejmě postoupil stranickým orgánům. Obsahoval nízké a ubohé pomluvy. Tento anonym přišel podivnou cestou. Byl adresován Čs. rozhlasu, jejímu redaktorovi jako reakce na rozhlasové vysílání. Avšak předseda CZV KSČ v Čs. rozhlase, ani výbor organizace o něm nic nevěděli, distancují se od toho. /Předseda ^{CZV} ví od redaktorů Čs. rozhlasu, našich posluchačů, že jsem byl jediný z učitelů na fakultě, kdo v letech 1968-1969

zaujímal principiální stranické postoje. Přímě mi řekl, že by takový anonym odmítl.

A najednou je takový anonym zaslán sparátem MV KSČ naší ZO KSČ k vyjádření. Navíc zajímavě načasován. Anonymní dopis byl totiž rok starý /!/.

Považuji za politováníhodné, že stranické orgány berou vůbec na vědomí na první pohled průhledný anonymní hanopis, jehož záměr je jasný. Za ještě politováníhodnější považuji, že mám odpovídat na nízké a ubohé anonymní pomluvy, které mě špiní a nejsou ničím podložené.

Je paradoxem a je to velice smutné, že já se mám dnes, v roce 1972, po všem tom, co jsem prožil v letech 1968-1970, hájit proti novým sprostotám.

Napsal jsem Ti soudruhu předsedo, jakou situaci jsem prožíval, co jsem dělal v letech 1968-1970. Teď nějaký anonymní sprosták te všechno označil za angažování z prospěchářství. Jaký prospěch jsem tehdy mohl očekávat například od seriálu "Hledání pravdy", publikovaného v červenci roku 1968 v Rudém právu? Za názory, které šly proti proudu tehdejší psychózy, jsem byl přece v tisku sprostě napadán a nemohl jsem ani tušit, že přijde 21. srpen 1968.

Věděl jsem, že se dobrovolně odepisují, ale vyslovil jsem své názory proto, že jsem to pociťoval jako nutnost. A televizní filmy v roce 1969-1970? Za důslednou pomoc konsolidaci jsem si vysleužil označení "zrádce". Nechci přehánět, ale všechna moje tehdejší práce vyžadovala kromě pracovní obětavosti i silné nervy. Nebylo lehké odolávat zastrášování a neuhýbat zaostlým náladám, pseudevlasteneckému fangličkářství. A stačí, aby nějaký ubohý anonym nepsal /nepochybně i s jakým jasným záměrem/, že celá tato práce byla prospěchářstvím, a stranické orgány ode mně vyžadují, abych prokázal, že to prospěchářství nebylo.

To je trochu silné kafe. Jsem tedy hrubě napadán znovu, nepochybně ze stejných pozic jako tehdy, jenže tentokrát už s vědomím některých stranických orgánů. A co je moc, to je moc.

Jsem rád, že také výbor ZO KSČ naší fakulty anonymní dopis odsoudil a že vyjádřil - při projednávání se mnou - politování, že musí takovou hanebnou věc vyřizovat.

Sotva jsem se stačil rozčilit nad sprostým anonymem a s pobouřením napsat a odeslat odmítavou odpověď, volal mě telefonicky soudruh rektor a dotazoval se mne, jak to, že na fakultě je zaměstnán Vencovský. Dozvěděl jsem se, že to má druhý den zodpovědět soudruhům z aparátu ÚV KSČ. Řekl jsem mu, a druhý den jsem mu to dal písemně, že Jan Vencovský jednak neučí a že je na fakultě dál právě proto, že si to soudruzi ze sekretariátu ÚV KSČ přáli. Řekl jsem mu také ovšem a písemně jsem mu to potvrdil, že Jan Vencovský není jedním z vyloučených členů strany, kteří jsou na fakultě ještě v pracovním poměru. Připojil jsem mu také zdůvodnění, proč ještě na fakultě někteří jsou.

„ezůstalo však jen při tom. Ještě týž den přišel další telefonický dotaz soudruha rektora: Soudruzi ze školského oddělení ÚV KSČ se pohořují nad tím, že v našem prvním ročníku oboru publicistiky jsou prý jen dva posluchači dělnického původu. Pozoruhodná starostlivost. To odpovídá jen potud, pokud nedomyšlené směrnice ministerstva školství uznávaly za dělnický původ, jestliže oba rodiče byli a jsou dělníky. Pokud uznáváme za dělnický původ, když hlava rodiny byla a je dělníkem, nebo když hlava rodiny byla dělníkem a nyní zastává stranickou nebo řídicí funkci, vzroste tento počet už na šestnáct ze čtyřiceti posluchačů. Když se podíváme na složení tohoto ročníku také z hlediska, že oba rodiče nebo hlava rodiny jsou prověřenými a angažovanými členy strany, vyjde nám že takových posluchačů je v tomto ročníku absolutní většina - více než tři čtvrtiny. Pokud se podíváme na tyto posluchače, jak oni se projevují, poznáme, že takřka všichni se politicky jednoznačně angažují v duchu politiky strany, že pracují v SSM, že někteří přišli na fakultu i se stranickou legitimací a čtvrtina že jich byla členy Leninského svazu mladých. Nemáme se za co stydět.

Připočtu-li k tomu fakt, že od 10. února 1972, kdy jsem byl přizván na první poradu o znovuzahájeném jednání k problematice naší fakulty, se už konalo několik dalších porad na sekretariátu ÚV KSČ o naší fakultě, kam jsem už pozván nebyl a ani nikdo jiný z naší fakulty, ačkoliv právě o tuto fakultu při těchto jednáních šlo, dovol, soudruhu předsedo, i mně podiv nad touto metodou stranické práce alespoň v tomto úseku, kde pracuji.

Když mám někdy chvílku času, přemýšlím o tom, jak je to všechno možné. Mnohým věcem přestávám rozumět. Dám-li si dohromady, co jsem prožíval v Čs. televizi, jak jsem byl elegantně odstřižen, co prožívám nyní na fakultě - k morálnímu odstřižení už došlo - formální odstřižení očekávám - /jaká podoba/, víří mně přirozeně hlavou různé myšlenky.

Je to všechno náhoda nebo obdivuhodná synchronizace? Na tolik náhod se mi nechce věřit. A pokud by to mělo být to druhé, bylo by to zlé. Nikoliv však jen pro mne. To, co jsem prožíval v roce 1968 a 1969 v otevřené podobě, prožívám nyní opět, ve skryté podobě. Kam jsme se to dostali.

Nediv se, vážený soudruhu předsedo, že mi to nejde do hlavy a že se s tím nemohu vyrovnat. Proto Ti piši. Snad i proto, že cítím, že nejsem sám, kdo má takové starosti. Stále si kladu otázku co, čemu a komu slouží?

Uten pro zajímavost uvádím, že prof. Bareš dostal řádnou profesuru s podporou školského oddělení ÚV KSČ dokonce bez dokončené vysoké školy a bez oponentského jmenovacího řízení tuším v roce 1966 zadarmo - když před tím byl jmenován profesorem ministrem školství Č. Císařem, což přímo odporuje zákonu. To jen jako ilustraci, jak se to dělalo dřív a jak zase naopak dnes.

Proto také trvám na tom, aby se postup s návrhem na moji profesuru /nemělo by však jít jen o moji/ vyřizoval podle leninských principů, v duchu Stanov strany.

Musím odmítnout i postup s anonymním dopisem jako neadekvátní stranickým normám. Bylo by žádoucí, aby se leninské principy plně ujaly v naší stranické praxi na všech stupních. Prospělo by to - podle mého přesvědčení - životu naší strany.

Se soudružským pozdravem

Doc.PhDr. Miroslav H l a d k ý , CSc.
děkan Fakulty sociálních věd
a publicistiky University Karlovy,
Praha 1, Celetná 20.

Příloha č. 11 – Žádost Miroslava Hladkého o zproštění funkce děkana a vedoucího katedry televize (dokument)

V Praze dne 24. března 1972.

čj.10/51-71/72

Vážený soudruh

Prof. MUDr. Bedřich Š v e s t k a ,
rektor University Karlovy

z d e .

Vážený soudruhu rektore,

žádám Vás, abyste mě zprostil funkce děkana fakulty sociálních věd a publicistiky University Karlovy a funkce vedoucího katedry televize na téže fakultě.

Chci nadále působit jako řadový učitel - docent katedry televize na fakultě sociálních věd a publicistiky UK a plně se věnovat pedagogické a vědecké práci.

Z d ů v o d ň ě n í :

Na fakultu jsem přišel v roce 1960 na žádost tehdejšího děkana a opustil jsem funkci hlavního redaktora politicko-zpravodajského programu Čs. televize. I když jsem nastupoval jako odborný asistent, téměř s polovičním platem jaký jsem měl v Čs. televizi, přijal jsem tehdejší nabídku proto, že jsem se těšil na práci se studenty i na možnost pracovat teoreticky. V roce 1963 jsem získal hodnost kandidáta historických věd a v roce 1964 jsem se habilitoval jako docent. V téže roce jsem byl jmenován a ustanoven docentem.

Po celou dobu své pedagogicko-vědecké práce jsem se snažil působit na posluchače v duchu zásad marxismu-leninismu a vychovávat je podle komunistické morálky. Tyto principy jsem uplatňoval i v odborné výuce, kde jsem čerpal jednak ze svých bohatých odborných zkušeností, jednak z teoretického bádání, jemuž jsem se už před nástupem na fakultu intenzivně věnoval.

Pro posluchače jsem napsal několik učebnic a publikoval jsem desítky odborných statí. Přitom jsem si udržoval spojení s praxí tím, že jsem nadále publikoval v novinách a časopisech, a v Čs. televizi jsem dělal množství

pořadů jako scénárista a režisér. V některých jsem spojoval i vědecké bádání s novinářskou prací, jako v několikaletém novinářském cyklu Malá filmová historie.

V roce 1963 jsem byl jmenován vedoucím katedry teorie hromadných sdělovacích prostředků. Po sloučení novinářských kateder v katedru publicistiky v roce 1966 jsem byl jmenován jejím vedoucím.

Těžká léta jsem prožíval na fakultě v období roku 1968-1969. Ledem 1968 jsem uvítal jako možnost zlepšení stranické práce, odstranění subjektivismu a nastolení leninských principů v životě strany. V roce 1965, 1966, 1967 jsem byl předsedou fakultní organizace KSC (před příchodem na školu jsem byl pět let předsedou celozávodního výboru v Čs. televizi), takže jsem poznával nazrání krize ve straně a věděl jsem, že musí dojít k nějakému řešení a zlepšení stranické práce. To jsem očekával od ledna 1968. Bohužel, vývoj se ubíral jinou cestou. Netajil jsem se ani na fakultě, ani před studenty obavami z tehdejšího vývoje. Tím jsem dostával nálepku "konzervativce" a už v březnu 1968 radikalistická skupina studentů vyvěsila na chodbě fakulty výzvu, abych ze školy odešel. Tehdejší psychoze začal podléhat i mnozí poctiví studenti a téměř všichni učitelé byli minimálně dezorientováni. V této atmosféře začínala být pro mě velmi horká půda. Ke cti katedry publicistiky slouží fakt, že přes některé názorové rozdíly zachovávali členové katedry klid a umírněnost, brali mě v ochranu a vždy, když bylo třeba, mně na schůzi katedry veřejně vyslovovali důvěru. Musím dodat, že i většina studentů se distancovala od skupiny radikálů a přes rozdílné názory se mnou, neodhlasovala požadavek mého odchodu z fakulty. Situace pro mne se poněkud zhoršila, když v červenci 1968 vyšel v Rudém právu můj sedmidílný seriál pod titulkem "Hledání pravdy". V seriálu jsem mj. psal o tom, že USA usilovaly od roku 1945 o zvrát socialismu v Československu a že o něj usilují i v této době. Nabádal jsem k bdělosti a hovořil jsem i o tom, že jde o zneužití rehabilitací. Varoval jsem, že není možné připustit, aby byli oprašováni skuteční nepřátelé socialismu a podrobně jsem to demonstroval na případu agenta CIA Vladimíra Veselého, který veřejně vystoupil v tisku jako nevinná oběť "komunistické zvěle". Dokazoval jsem jeho vinu i proradnost. V novinách to byl tehdy ojedinělý hlas. Vyneslo mi to také hrubé napadení literárními listy, což se v tehdejší psychoze rovnalo praktickému odepsání člověka. Před zahájením školního roku 1968-1969 byl ještě jednadvacátý srpen. Situace na škole byla pro mne velice zlá. Pocitoval jsem nedůvěru a ponižování nejen od dezorientovaných studentů, ale i od tehdejšího vedení fakulty i většiny učitelů, kromě členů katedry, kterou jsem vedl. Pravé peklo proti mně se rozpoutalo v květnu 1969, když jsem podepsal "Slovo do vlastních řad", otištěné v Rudém právu. Velká část učitelů, kromě členů katedry publicistiky, napsala a podepsala proti mně hanlivou

rezoluci, na chodbách se ke mně obraceli zády, ignorovali mne, veřejně mne napadali; dokonce mě tehdejší výbor ZO KSČ volal ke "stranické" odpovědnosti. Jeden z učitelů, když jsem mu na vědecké radě chtěl blahopřát k narozeninám, cynicky odpověděl: Tobě ruku nepodám. Na chodbách se objevily četné plakáty, které mne hanobily, na několika byla nakreslena šibenice, přichýtaná pro mne, s potupnými texty.

Ta doba vyžadovala ode mne silné nervy. Protože jsem věděl, proti komu a proti čemu bojuji, jsem těžký psychický nápor vydržel. Naopak, bojoval jsem dál a ještě s větším úsilím. Začal jsem intenzivně tvořit televizní pořady a filmy, abych pomohl prolomit tehdejší davovou psychozu a dezorientaci a otevřít lidem oči. Když tvůrčí pracovníci televize odmítali uskutečnit přenosy z projevů nového generálního tajemníka ÚV KSČ dr. Gustáva Husáka v ŮKD a v Parku Julia Fučíka, vzal jsem na sebe jejich režii a zajistil jsem bezvadný a bezporuchový přenos. Natočil jsem filmy: A léta běží, vážení (o podvodníkovi Kadlčákovi), Vlastenci bez masky (o událostech 21. srpna 1969), třídílný seriál Causa Jan Masaryk (prosinec 1969 - únor 1970), Komuniste (Emanuel Fama - březen 1970), 99 podpisů (duben 1970), Volá Praha (květen 1970 - kde poprvé od roku 1968 vystupovali sovětští vojáci na obrazovce, kteří osvobodili Prahu jak v roce 1945, tak ČSSR v roce 1968), Vražda na pokyn (Babice - červenec 1970), film o Leninském svazu mladých (červenec 1970), Případ Semily (srpen 1970), Karty, které nevyjdou (o revanšistech a jejich akcích proti ČSSR), 17. listopad a studentský dnešek (listopad 1969) a řadu dalších filmů. Myslím, že není neskromné, jestliže se domnívám, že tyto filmy do velké míry ovlivnily veřejné mínění a napomohly ke konsolidaci. Potvrdila to i novinářská kritika, zejména v Rudém právu, kde byly filmy vysoce ocenovány. Pro mě osobně to však znamenalo další újmu. Přídomek "zrádce" se vyskytoval vedle mého jména i na zdech budovy televize a atmosféra zde byla pro mne stejná, jako v dubnu a květnu 1969 na škole. Šlo to dokonce tak daleko, že na některé z těchto filmů nebyla mému štábu zapůjčena z televize ani kamera. Například na film Causa Jan Masaryk jsme museli pracovat se špatnou asynchronní kamerou, vypůjčenou z ministerstva zemědělství zásluhou dr. Vojtěcha Trapla. Většinu filmů ^{jsem} natáčeli ve studiu na naší škole, protože v tehdejší atmosféře v televizi to nebylo možné a nebyly nám vyčleněny potřebné kapacity.

Při stranických pohovorech v roce 1970 jsem upustil od projednávání hanlivé rezoluce proti mně (z května 1969) u všech členů strany, kteří ji podepsali, v přesvědčení, že moje velkorysost pohne jejich svědomím. A že to ocení ve své další práci. U těch nejlepších z nich se můj postup vyplatil, u některých méně. Podle jednotlivých charakterů.

Koncem roku 1969 a začátkem roku 1970 jsem byl navržen na funkci děkana Fakulty sociálních věd a publicistiky Univerzity Karlovy. Odmítl jsem to. Neraď dělám funkce, raději pracuji. Funkce mě nepřitahují.

Teprve po domluvách soudruhů z tiskového oddělení ÚV KSČ jsem tuto funkci neraď přijal. V tajných volbách jsem byl zvolen jednohlasně.

Věděl jsem, že mě čeká těžká a nevděčná práce. Doufal jsem však v účinnou pomoc a podporu stranických orgánů. Velmi svízelným problémem byla například očista fakulty. Avšak jak z vedení university, tak ze stranických orgánů jsem dostával mnoho pokynů, kdo všechno musí odejít, ale nedostalo se mi nejmenší pomoci při realizaci očisty. I na fakultě se každý vedoucí ošival, měl-li předběžně se svým podřízeným projednat jeho odchod z fakulty. Navíc, naše zákony velmi ztěžovaly odchod každého, kdo nechtěl podepsat dobrovolně rozvázání pracovního poměru po dohodě. Byly to dlouhé týdny a měsíce nekonečných a nepříjemných jednání, všechno zůstalo na mně. Protože jsem si byl vědom nutnosti očisty a nikdo mi v tom nepomohl, vedl jsem všechna nepříjemná jednání s každým osobně sám. Nakonec se mi podařilo v podstatě očisty dosáhnout a z fakulty odešla téměř třetina učitelů. Jediný případ, který přesahuje moji kompetenci (profesorům může dát výpověď jen rektor) - záležitost prof. Gustava Bareše, zůstala dodnes nedořešena.

Stranický výbor ZO KSČ mně vytýká, že jsem dosud nesplnil kádrový výhled pracovníků naší fakulty. Nesplnil. Mnohokrát jsem žádal vedoucí kateder a pracovišť, aby mi dali poctivé hodnocení jednotlivých pracovníků s jejich kádrovou perspektivou. Dostával jsem však jen takové posudky, které neodpovídaly skutečnosti a podle kterých jsou na naší fakultě andělé (straníci) a archandělé (nestraníci). Jako ping-pong tyto posudky půldráhého roku vracím a zase dostávám, ale nepřijmu je, pokud se nebudou shodovat se skutečností. Výbor stranické organizace zatím nepomohl, aby se tomuto balamucení odzvonilo. I když vedoucí pracovníci jsou vesměs členové strany a někteří sedí ve stranickém výboru. Je potom lehké kritizovat mě. Vystoupil jsem proti tomuto nešvaru dokonce i na stranické plenárce, ale stále ticho po pěšině.

Myslím však, že se mi podařilo podstatně ovlivnit výběr nových posluchačů, takže první a druhé ročníky publicistiky představují alespoň ve velké většině studenty zcela oddané socialistickému zřízení. Naše stranická organizace má plnou třetinu členů ze řad studentů. Převážně to jsou právě posluchači těchto ročníků.

Naše fakulta je ve srovnání s kteroukoliv jinou fakultou v neobyčejně obtížné, dá se říci kritické situaci. Má katastrofální nedostatek učitelů i prostorů. Situace je tak říkajíc havarijní. Ačkoliv jsem na to nespočetněkrát poukazoval a požadoval pomoc, zatím se situace nezlepšila, což znamená, že prakticky každodenně jsem musel znovu a znovu řešit nouzové

základní otázky provozu školy na úkor úsilí o zkvalitnění politicko-výchovného a pedagogického procesu. Prostorové zlepšení se rýsuje teprve perspektivně - a to díky Vašemu pochopení, soudruhu rektore.

Pokud jde o přidělení nutných systemizovaných míst, kromě slibů jsem se praktické pomoci nedočkal. Těmito příklady jsem ilustroval jen některé z problémů, abych alespoň částečně ukázal obtížnost své situace. Přitom úkoly davané rektorátem i stranickými orgány neustále narůstají a kádrová složitost na fakultě se komplikuje i tím, že se po celé dva roky protahuje jednání o zásadním vyřešení perspektivy a struktury fakulty. To všechno podstatně ztěžuje řízení školy.

Se vším tím jsem se potýkal a ze všech sil doslova pral. V naději, že se podaří dosáhnout správného cíle a že budu mít ve stranických orgánech pevnou oporu. Jak víte, soudruhu rektore, koncem roku 1969 mi tehdejší ministr školství soudruh prof. MUDr. Jaromír Hrbek, DrSc. nabídl jmenování profesorem podle připravované novely zákona. Poděkoval jsem mu, ale odmítl jsem. Vysvětlil jsem mu, že už na podzim 1967 mě navrhla katedra publicistiky na profesorské řízení, které je v běhu a které se prakticky zastavilo poměry a mou situací na fakultě v letech 1968-1969. Nyní však jsou už normální podmínky pro řádné profesorské řízení. Nechtěl jsem, aby mi někdy někdo vyčítal, že jsem něco dostal lacině, jinou cestou. Začátkem roku 1970 stranická organizace ZO KSC na mne vypracovala velice kladný doporučující posudek a se souhlasem MV KSC profesorské řízení proběhlo jak před vědeckou radou naší fakulty, tak před vědeckou radou University Karlovy. Oponentské posudky tří profesorů (z toho dva z Bratislavy) moji teoretickou i pedagogickou práci hodnotily kladně a profesuru doporučily. Stejný výsledek mělo i tajné hlasování v obou vědeckých radách. Brzy potom předsednictvo MV KSC návrh schválilo. Byl to jeden z prvních návrhů, který prošel tímto řízením jak na Universitě Karlově, tak na MV KSC po roce 1969. Zbývalo jen návrh předložit sekretariátu ÚV KSC, a potom české vládě. Ačkoliv od té doby uplynuly dva roky, návrh sekretariátu předložen dosud nebyl. V březnu 1972 bylo v tisku oznámeno jmenování nových profesorů. Mnozí z nich byli na vědecké radě UK schválení až rok po mně, a přece už jmenování byli. Víím, že šlo většinou o akademické funkcionáře, a víím také, že v této "várci", která šla z ministerstva školství na školské oddělení ÚV KSC, byl také můj návrh, což bylo samozřejmé. (Předtím se tyto návrhy téměř celé dva roky jako ping-pong vracely z oddělení na ministerstvo a opačně - proč?).

Někdo tedy návrh na moji profesuru, schválený dvěma vědeckými radami a dvěma stranickými orgány (ZO KSC a předsednictvem MV KSC) před předložením sekretariátu vyndal. Když jsem žádal otevřené komunistické vysvětlení, nikdo mi je nedal. Ani z vedení University Karlovy, ani ze stranických orgánů.

Kam se poděly leninské principy?

Je přirozené, že to nezůstalo utajeno. Toto prapodivné, neodůvodněné a nevysvětlitelné "zmizení" návrhu na moji profesuru vyvolalo samozřejmě kolem mé osoby záhadnou atmosféru a mnoho dohadů. Stal jsem se rázem podivným žvalem, který nemá důvěru stranických orgánů, takže ve vědomí pracovníků fakulty a jiných zasvěcených na rektorátu UK, na jiných fakultách i na ministerstvu školství jsem znovu odepzaným individuem. Tím onen "někdo", případně více "někdo", ať záměrně či ne, podrazil mně nohy a zpochybnil moji autoritu. Poctiví a čestní lidé, i já, nad tím kroutíme hlavou. Je pochopitelné, že celá záležitost mně značně ztěžuje řízení školy.

A jako další úder přišla nová událost. MV KSČ zaslal naší ZO KSČ anonymní hanopis na moji osobu, aby se k němu výbor ZO KSČ vyjádřil. Hanopis došel redaktorovi Čs. rozhlasu s. Roháčkovi, který ho zřejmě postoupil stranickým orgánům. Obsahoval nízké a ubohé pomluvy. Předsedkyně ZO KSČ s. dr. Kofírková mně anonym dala přečíst se žádostí, abych se k němu vyjádřil já. Považuji za politováníhodné, že stranické orgány berou vůbec na vědomí na první pohled průhledný a n o n y m n i hanopis, jehož záměr je jasný. Za ještě politováníhodnější považuji, že já mám odpovídat na nízké a ubohé anonymní pomluvy, které mě špiní a nejsou ničím podloženy. Je paradoxem a je to velice smutné, že já se mám dnes, v roce 1972, po všem tom, co jsem prožil v letech 1968-1970, hájit proti novým sprostotám.

V tomto svém zdůvodnění jsem Vám napsal, jakou situaci jsem prožíval, co jsem dělal v letech 1968 - 1970. Teď nějaký anonymní sprosták to všechno označil za angažované z prospěchářství. Jaký prospěch jsem tehdy mohl očekávat například ze seriálu Hledání pravdy, publikovaného v červenci roku 1968 v Rudém právu? Za názory, které šly proti proudu tehdejší psychozy, jsem byl přece v tisku sprostě napadán a nemohl jsem ani tušit, že přijde 21. srpen 1968.

Věděl jsem, že se dobrovolně odepisuji, ale vyslovil jsem své názory proto, že jsem to pocítoval jako nutnost. A televizní filmy v roce 1969 - 1970? Za důslednou pomoc konsolidaci jsem si vysloužil označení zrádce. Nechci přehánět, ale všechna moje tehdejší práce vyžadovala kromě pracovní obětavosti i silné nervy. Nebylo lehké odolávat zastrašování a neuhýbat zaostalým náladám, pseudovlasteneckému fangličkářství. A stačí, aby nějaký ubohý anonym napřel (nepochybně i s jakým jasným záměrem), že celá tato práce byla prospěchářstvím, a stranické orgány ode mne vyžadují, abych prokázal, že to prospěchářství nebylo.

To je trochu silné kafe.

Jsem tedy hrubě napadán znovu, nepochybně ze stejných pozic jako tehdy, jenže tentokrát už s vědomím stranických orgánů. A co je moc, to je moc.

Když k tomu připočítám, že například kameraman, který se mnou dělal v těžké době angažované filmy, dnes v Čs. televizi téměř o práci nezavadí, nezdá se mi, že by bylo všechno v pořádku.

Člověk snese hodně, když ví proč. Pere se, když ví, s kým má tu čest. Avšak rvát se proti špatnostem, nepřátelské ideologii a špatným lidem, a současně cítit kudlu v zádech z míst, odkud by člověk očekával pomoc a podporu, to už je přespříliš na jednoho člověka.

Nedivte se proto, prosím, že už nechci dál funkci děkana vykonávat.

Děkuji Vám za pochopení.

Se soudružským pozdravem

Doc. dr. Miroslav Hladký, CSc.